

P.Z. br. 37

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/24-01/49

URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 4. srpnja 2024.

Hs**NP*022-02/24-01/49*65-24-2**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o Središnjem registru stanovništva***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 4. srpnja 2024. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Marka Primorca i državne tajnike Stipu Župana, dr. sc. Terezu Rogić Lugarić i dr. sc. Davora Zoričića te ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/24-01/17
URBROJ: 50301-05/27-24-6

Zagreb, 4. srpnja 2024.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o Središnjem registru stanovništva

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o Središnjem registru stanovništva.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Marka Primorca i državne tajnike Stipu Župana, dr. sc. Terezu Rogić Lugarić i dr. sc. Davora Zoričića te ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu.

sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA

Zagreb, srpanj 2024.

PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja

Europskim semestrom definiraju se preporuke za pojedine države u vezi s nacionalnim programima reformi. U tom dijelu Republika Hrvatska je u razdoblju od 2019. do 2023. godine dobila preporuke Vijeća Europske unije koje se odnose na redefiniranje sustava socijalnih davanja i to:

CSR 2019. 2.2 - Konsolidirati socijalne naknade i poboljšati njihovu sposobnost za smanjenje siromaštva

CSR 2021. 1.3 - Osigurati održiv i uključiv oporavak., 1.4 - Dati prednost fiskalnim strukturnim reformama koje će pomoći u osiguravanju financiranja za prioritete javne politike i pridonijeti dugoročnoj održivosti javnih financija, uključujući jačanje obuhvata, primjerenosti i sufinanciranja, održivost sustava zdravstvene i socijalne zaštite za sve,

CSR 2022. 1.1 - Uzeti u obzir kontinuiranu privremenu i ciljanu potporu kućanstvima i poduzećima koja su najosjetljivija na poskupljenja energije i

CSR 2023. 1.1 - Ako ponovno povećanje cijena energije zahtijeva mjere potpore, osiguranje da su one usmjerene na zaštitu ranjivih kućanstava i tvrtki.

Na temelju dobivenih preporuka kao jedan od reformskih prioriteta postavljen je cilj održivosti javnih financija, unaprjeđenje sustava socijalnih davanja te pružanja ciljanih potpora ranjivim kućanstvima. Navedeni cilj u suštini podrazumijeva uspostavu registra u kojem će biti sadržani podaci putem kojih će se moći utvrđivati socijalna prava stanovnika i kućanstava ovisno o njihovoj ranjivosti odnosno ovisno o visini dohodovnog i/ili imovinskog cenzusa. Dodatkom Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, koji je prihvaćen na sjednici Vlade Republike Hrvatske, održanoj 31. kolovoza 2023. prihvaćena je mjera Uspostave Registra stanovništva, obitelji i kućanstava, čime je preuzeta obveza uspostave registra do kraja četvrtog kvartala 2025. godine uz njegovu punu primjenu do kraja drugog kvartala 2026. godine.

Nadalje, Republika Hrvatska pripada u skupinu država koje provode Popis stanovništva kao najveće statističko istraživanje svakih deset godina radi prikupljanja osnovnih podataka o broju, prostornom rasporedu i sastavu stanovništva prema njegovim demografskim, ekonomskim, obrazovnim, migracijskim i ostalim obilježjima, podataka o kućanstvima i stanovima te o njihovim obilježjima. Posljednji popis proveden je na temelju „Zakona o popisu

stanovništva, kućanstva i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine“ objavljenog u „Narodnim novinama“, broj 25/20. Popis stanovništva provodi se kao dio programa statističkih istraživanja Europske unije te kako bi se osigurala usporedivost podataka u državama članicama potrebno ga je provoditi na unificirani način. Stoga je najveći broj država članica ustrojio administrativne registre kojima se prate podaci o stanovništvu i njihovim obilježjima, a koji su zamijenili potrebe popisa stanovništva. Države članice u administrativnim registrima stanovništva sadrže brojne osobne podatke koji omogućuju i druga statistička istraživanja i praćenja kao što su demografski trendovi i kretanja promjene u broju stanovnika, prirodno kretanje stanovništva, migracije te strukturu stanovništva prema različitim kriterijima. Na temelju tako dostupnih podataka kreiraju se uravnotežene mjere usmjerene između ostalog na porast nataliteta, uravnoteženje dobne strukture, održavanje prostorne ravnoteže stanovništva i slično. S obzirom na navedeno ustrojavanje administrativnog registra, koji će zamijeniti potrebu popisa stanovništva te omogućiti druga istraživanja, pokazalo se kao nužnost i u Republici Hrvatskoj.

Ustroj administrativnog registra, odnosno ustroj službene evidencije stanovništva, koja će sadržavati veliki broj osobnih podataka, može se ostvariti preuzimanjem podataka iz već postojećih evidencija koje predstavljaju primarne izvore podataka, poštujući pri tome načelo prikupljanja „samo jednom“. Preduvjet za takav ustroj je postojeća jednoznačna identifikacija upisanih osoba u te različite službene evidencije. U Republici Hrvatskoj „Zakon o osobnom identifikacijskom broju“ objavljen je u „Narodnim novinama“, broj 60/08. i stupio je na snagu 1. siječnja 2009. Donošenjem Zakona o osobnom identifikacijskom broju u pravni sustav Republike Hrvatske uveden je osobni identifikacijski broj (u daljnjem tekstu: OIB) kao osnovna identifikacijska oznaka svake osobe (fizičke i pravne, domaće i strane). Prema odredbama navedenog Zakona, javnopravna tijela obvezna su koristiti OIB u službenim evidencijama, u svakodnevnom radu i kod razmjene podataka. Na taj način je uvođenjem OIB-a propisana obveza korištenja OIB-a, odnosno korištenja jedinstvene identifikacijske oznake u svim postupcima. Unificirano korištenje OIB-a kao identifikatora osoba omogućilo je preduvjete za povezivanje i razmjenu podataka iz službenih evidencija, čime je započela i digitalizacija različitih postupaka u Republici Hrvatskoj. Polazeći od navedenog, ustroj službene evidencije stanovništva u Republici Hrvatskoj moguće je ostvariti preuzimanjem podataka iz već postojećih izvora podataka putem OIB-a. Iako je digitalizacija postupaka započela uvođenjem OIB-a, za očekivati je da sve postojeće službene evidencije, koje moraju služiti kao izvor podataka za ovakav registar, nemaju potpunu upisanost podataka putem OIB-a. Međutim, kako se radi o iznalaženju dugoročnog i održivog rješenja manjkavost određenih podataka neće utjecati na ostvarenje zacrtanih ciljeva, uz jasnu obvezu svih izvora podataka da rade na poboljšanju kvalitete upisanih podataka. Tijekom ustroja službene evidencije svakako treba osigurati da izvori podataka, po potrebi, prošire postojeće prikupljanje podataka, primjerice podataka o kvaliteti stanovanja, a sve kako bi se osiguralo poštivanje načela „upis samo jednom“.

Tako ustrojena službena evidencija stanovništva sadržavat će veliki broj osobnih podataka, pa kao takva, omogućiti znatno povećanje efikasnosti u provedbi upravnih, poreznih i drugih postupaka. Navedeno svakako valja istaknuti, jer se danas za ostvarivanje različitih prava u pravnom sustavu Republike Hrvatske, ovisno o pojedinom zakonskom propisu, podnosi niz podataka i dokumenata kojima se dokazuje ispunjenje potrebnih uvjeta određenih pojedinim zakonskim propisom. Dostupnošću sadržanih podataka u službenoj evidenciji omogućit će generiranje podataka o srodstvu i kućanstvima i njihovim obilježjima te će se digitalnom razmjenom podataka moći osigurati razmjena potrebnih podataka čime će se građani administrativno rasteretiti u provedbi pojedinih postupaka. Ujedno će povezani podaci

omogućiti stvaranje i planiranje ciljanih paketa potpora ranjivima skupinama, ciljano ih usmjerujući ovisno o dohodovnom i/ili imovinskom cenzusu pojedinog stanovnika, povezanih osoba i/ili kućanstava.

Radi postizanja jedinstvenog rješenja za navedene prioritete i probleme ukazala se potreba za uspostavom službene evidencije stanovništva koja bi sadržavala podatke o stanovništvu i njihovim obilježjima, podatke o srodstvu upisanih osoba te podatke o kućanstvima i njihovim obilježjima. Uspostava službene evidencije stanovništva predlaže se ostvariti donošenjem posebnog propisa kojim će se jasno definirati sadržaj, način vođenja, preuzimanje, prikupljanje i korištenje osobnih podataka te druga bitna pitanja za uspostavu i funkcioniranje takve evidencije.

b) Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Polazeći od svega navedenoga, Prijedlogom zakona predlaže se ustrojiti Središnji registar stanovništva (u daljnjem tekstu: Središnji registar) te će se zakonskim odredbama odrediti način korištenja upisanih podataka, osnovna načela te pojmovi bitni za primjenu toga Zakona.

Zakonskim odredbama nužno je odrediti nadležno tijelo za vođenje Središnjeg registra, obuhvat upisanih osoba podataka i način ustroja registra. S obzirom na ciljeve koji se žele postići, određuje se da Središnji registar uspostavlja i vodi Ministarstvo financija, Porezna uprava (u daljnjem tekstu: Porezna uprava). Porezna uprava kao voditelj Središnjeg registra nameće se kao najbolje rješenje s obzirom na to da prema djelokругu rada određuje i dodjeljuje OIB te da su u Informacijskom sustavu Porezne uprave sadržani svi podaci o ostvarenim dohocima i drugim primicima te dostupni podaci o imovini osoba. Glede obuhvata upisanih osoba, kao stanovnika za potrebe ovoga Zakona, predlaže se skup osoba koje su izravno ili neizravno povezane s pravnim sustavom Republike Hrvatske. Obuhvat upisanih osoba, a time i obuhvat podataka za upisane osobe treba razmjerno odraziti ciljeve koji se ustrojem Središnjeg registra žele postići. Sam ustroj Središnjeg registra predlaže se na način da se podaci preuzimaju iz već postojećih službenih evidencija putem OIB-a te da se tek točno određeni podaci mogu prikupiti dobrovoljnim izjavama osoba na koje se odnose. Za ustroj Središnjeg registra potrebno je jasno definirati evidencije koje će služiti kao izvor podataka, rokove, pravila i način postupanja kako bi se u potpunosti osigurala zaštita temeljnih načela Središnjeg registra načelo zaštite osobnih podataka i načelo povjerenja i točnosti.

S obzirom na ciljeve uvođenja Središnjeg registra potrebno je i precizno definirati način generiranja podataka o srodstvu i kućanstvima. Eventualno potrebne izjave upisanih osoba za generiranje kućanstva potrebno je ograničiti na nužne podatke te je stoga zakonskim odredbama nužno definirati pretpostavke uspostave kućanstva, koje se iznimno dokazuju ako pretpostavke ne zadovoljavaju činjenično stanje. Na opisani način, zakonskim odredbama neće se ograničavati mogućnost upisa osoba koja čine kućanstvo, ali navedeno podrazumijeva da se mora podnijeti izjava o kućanstvu u slučajevima kada članovi kućanstva odstupaju od pretpostavke kućanstva propisane zakonskim odredbama.

Osobama upisanim u Središnji registar mora se omogućiti uvid u za njih upisane podatke, traženje potvrde o upisanim podacima osobe te dojavljivanje eventualnih netočnosti u upisanim podacima. Međutim, ustroj Središnjeg registra ne mijenja ulogu i način vođenja postojećih službenih evidencija te je stoga nužno jasno definirati da će se eventualni ispravci podataka provoditi u izvorima podataka, a ne u Središnjem registru. S obzirom na značajne

ciljeve koji se uspostavljanjem Središnjeg registra postižu, razvidno je da će podatke iz Središnjeg registra koristiti veliki broj korisnika - tijela državne uprave, druga državna tijela, pravosudna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje se dijelom financiraju, izravno ili neizravno, iz sredstava proračuna ili kojima su osnivači, odnosno jedan od osnivača Republika Hrvatska ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe kojima su povjerene javne ovlasti. Jasno definirana pravila pristupa i korištenja podataka iz Središnjeg registra od strane korisnika odredit će se zakonskim odredbama te na temelju zakonskih odredbi podzakonskim propisima.

Prijelaznim i završnim odredbama potrebno je jasno definirati rokove i obveze uključenih strana za ustroj Središnjeg registra, a sve kako bi se puna primjena Zakona o Središnjem registru stanovništva omogućila od 1. lipnja 2026.

c) Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Središnji registar omogućit će dostupnost podataka o stanovništvu, srodstvu i kućanstvima te njihovim bitnim obilježjima na jednom mjestu, u usporedivoj vremenskoj i prostornoj dimenziji. Podaci u Središnjem registru upisivat će se u pravilu preuzimanjem podataka iz drugih registra te samo iznimno dobrovoljnim prikupljanjem podataka od osoba na koje se potrebni podaci odnose.

Stoga će Središnji registar i sadržani podaci omogućiti ciljanu socijalnu politiku, ukinuti potrebu popisa stanovništva, omogućiti praćenje i obradu podataka za potrebe strategija i praćenja makroekonomskih pokazatelja te povećati efikasnost provedbe upravnih, poreznih i drugih postupaka.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva za provođenje Zakona su osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2024. godinu i projekcijama za 2025. i 2026. godinu, u iznosu od 12,8 milijuna eura plus porez na dodanu vrijednost.

PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Predmet uređenja

Članak 1.

Ovim Zakonom ustrojava se Središnji registar stanovništva (u daljnjem tekstu: Središnji registar) i propisuje se način vođenja, preuzimanje, prikupljanje i korištenje podataka te druga pitanja od značaja za uspostavu i funkcioniranje Središnjeg registra.

Obuhvat Središnjeg registra

Članak 2.

Središnji registar je elektronički vođena službena evidencija koja sadrži podatke o broju i prostornom rasporedu stanovnika na području Republike Hrvatske prema socijalnim, ekonomskim, obrazovnim, migracijskim, stambenim i ostalim obilježjima, podatke o srodstvu i podatke o kućanstvima.

Primjena Zakona

Članak 3.

Podaci iz Središnjeg registra koriste se za ostvarivanje socijalnih i drugih prava, provođenje statističkih, društvenih, ekonomskih i drugih istraživanja, obradu podataka za koju postoji pravna osnova te za učinkovito vođenje upravnih, poreznih i drugih postupaka korisnika određenih ovim Zakonom.

Načelo zaštite osobnih podataka

Članak 4.

Prikupljanje i obrada osobnih podataka u Središnjem registru provodi se sukladno propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka.

Načelo povjerenja i točnosti

Članak 5.

Podaci upisani u Središnji registar preuzimanjem podataka iz službenih evidencija te ostali podaci upisani prikupljanjem podataka prema odredbama ovoga Zakona smatraju se istinitim i potpunim za vođenje postupaka te za provedbu istraživanja.

Pojmovnik

Članak 6.

Pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. **generiranjem** se smatra postupak stvaranja određenog podatka korištenjem drugih podataka sadržanih u Središnjem registru u skladu s odredbama ovoga Zakona
2. **identifikacijskom oznakom kućanstva** smatra se identifikacijska oznaka stambene jedinice, određena prema posebnom propisu
3. **institucionalnim kućanstvom** smatra se kućanstvo kojem pripadaju ciljane skupine osoba čije potrebe u pogledu stambenog prostora i troškova života zadovoljava pravna ili fizička osoba pružanjem usluge smještaja i organiziranog stanovanja te ostalih usluga
4. **izjava** koju izjavljuje osoba, na koju se podaci odnose, smatra se osnovom za upis podataka u Središnji registar za činjenice koje se ne mogu preuzeti iz izvora podataka u skladu s odredbama ovoga Zakona
5. **izvorima podataka** smatraju se službene evidencije koje nadležna tijela vode prema posebnim propisima, iz kojih se podaci preuzimaju u Središnji registar
6. **kvalitetom stanovanja** smatraju se podaci o stambenoj jedinici i to podaci o prostorijama u stambenoj jedinici, infrastrukturi (vodovod, kanalizacija, električna energija, plinska instalacija), načinu grijanja i vrsti energenta, klima uređajima i dizalima
7. **korisnicima podataka** koji koriste podatke iz Središnjeg registra, u skladu s nadležnostima propisanim posebnim propisima, smatraju se tijela državne uprave, druga državna tijela, pravosudna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje se dijelom financiraju, izravno ili neizravno, iz sredstava proračuna ili kojima su osnivači, odnosno jedan od osnivača Republika Hrvatska ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima
8. **kućanstvom** se smatraju osobe koje zajedno privređuju i troše
9. **prostornim rasporedom stanovnika** smatra se raspored stanovnika prema Registru prostornih jedinica koji vodi Državna geodetska uprava
10. **srodstvom** se smatra povezanost jednoznačno određene osobe putem osobnog identifikacijskog broja s djecom, bračnim drugom, izvanbračnim drugom, životnim partnerom, neformalnim životnim partnerom, roditeljima, bakama i djedovima te braćom i sestrama, putem njihovog osobnog identifikacijskog broja
11. **stambenom jedinicom** smatra se obiteljska kuća ili stan na kojem se u skladu s posebnim propisima može prijaviti prebivalište ili boravište.

Rodna neutralnost

Članak 7.

Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

GLAVA II.

VOĐENJE, SADRŽAJ I UPIS PODATAKA U SREDIŠNJI REGISTAR

Nadležno tijelo

Članak 8.

(1) Središnji registar uspostavlja i vodi Ministarstvo financija, Porezna uprava (dalje u tekstu: Porezna uprava).

(2) Podaci u Središnji registar upisuju se preuzimanjem podataka od izvora podataka navedenih u članku 10. stavcima 2. i 3. ovoga Zakona te prikupljanjem podataka na temelju izjava u slučajevima utvrđenim ovim Zakonom.

Pojam stanovnika

Članak 9.

(1) U Središnji registar upisuju se podaci o stanovništvu i to:

- hrvatskim državljanima s prebivalištem ili boravištem u Republici Hrvatskoj prema podacima iz Zbirke podataka o prebivalištu i boravištu tijela državne uprave nadležnog za unutarnje poslove i

- strancima koji u Republici Hrvatskoj imaju prebivalište ili boravište prijavljeno u skladu s odredbama posebnih propisa o strancima iz zbirke podataka tijela državne uprave nadležnog za unutarnje poslove.

(2) Pored podataka o stanovništvu iz stavka 1. ovoga članka, Središnji registar sadrži dostupne podatke o hrvatskim državljanima s prebivalištem u inozemstvu.

(3) Osobe se upisuju u Središnji registar iz stavka 1. ili 2. ovoga članka, pod uvjetom da imaju određen i dodijeljen osobni identifikacijski broj u skladu s odredbama propisa o osobnom identifikacijskom broju.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u Središnji registar će se u dijelu podataka stanovnika, za potrebe utvrđivanja srodstva i kućanstva, upisivati i osobe koje se ne smatraju stanovnicima prema odredbama stavka 1. ili 2. ovoga članka ako im je određen i dodijeljen osobni identifikacijski broj.

Sadržaj Središnjeg registra

Članak 10.

(1) Središnji registar se sastoji od općeg i posebnog dijela.

(2) U opći dio Središnjeg registra upisuju se podaci o stanovništvu iz izvora podataka i to:

1. osobni identifikacijski broj i osobno ime – iz Evidencije o osobnim identifikacijskim brojevima Porezne uprave

2. podaci o rođenju, smrti i državljanstvu osobe – iz državnih matica tijela državne uprave nadležnog za upravu i zbirki podataka tijela državne uprave nadležnog za unutarnje poslove
3. podaci o braku ili životnom partnerstvu – iz državnih matica, odnosno registra životnog partnerstva tijela državne uprave nadležnog za upravu
4. podaci o roditeljima i djeci – iz državnih matica tijela državne uprave nadležnog za upravu
5. podaci o osobama kojima je imenovan skrbnik ili poseban skrbnik i skrbništvu – iz Registra osoba pod skrbništvom i Registra osoba pod posebnim skrbništvom tijela državne uprave nadležnog za socijalnu skrb
6. podaci o prebivalištu i boravištu – iz Zbirke podataka o prebivalištu i boravištu tijela državne uprave nadležnog za unutarnje poslove i
7. podaci o invaliditetu – iz Registra osoba s invaliditetom zavoda nadležnog za javno zdravstvo.

(3) U posebni dio Središnjeg registra upisuju se podaci o stanovništvu iz izvora podataka i to:

1. podaci o obrazovanju – iz Zajedničkog upisnika školskih ustanova u elektroničkom obliku (e-Matica) i Informacijskog sustava visokog učilišta tijela državne uprave nadležnog za znanost, obrazovanje i mlade i zbirki podataka tijela državne uprave nadležnog za unutarnje poslove
2. podaci o osnovi zdravstvenog osiguranja – iz Informacijskog sustava zavoda nadležnog za zdravstveno osiguranje
3. podaci o osnovi osiguranja i o zaposlenju, podaci o umirovljenicima – iz Informacijskog sustava zavoda nadležnog za mirovinsko osiguranje i
4. podaci o stambenoj jedinici i kvaliteti stanovanja – iz Informacijskog sustava Državne geodetske uprave.

(4) U posebni dio Središnjeg registra mogu se upisati podaci o stanovništvu na temelju izjave i to:

1. podaci o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu
2. podaci o vjeri i materinskom jeziku
3. podaci o nacionalnosti te
4. kontaktni podaci.

(5) Vlada Republike Hrvatske uredbom propisuje sadržaj podataka iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

Upis podataka preuzimanjem u realnom vremenu

Članak 11.

- (1) Podaci u opći dio Središnjeg registra iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona upisuju se elektroničkim putem, automatskim preuzimanjem podataka u realnom vremenu od izvora podataka.
- (2) Voditelji izvora podataka iz stavka 1. ovoga članka dužni su osigurati da se svaka promjena i ispravak podataka dostavi u Središnji registar elektroničkim putem, automatskom razmjenom podataka u realnom vremenu.
- (3) Voditelji izvora podataka odgovorni su za točnost i pravovremenost dostave podataka u Središnji registar.

Upis podataka preuzimanjem tromjesečno

Članak 12.

- (1) Podaci u posebni dio Središnjeg registra iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona upisuju se preuzimanjem podataka iz izvora podataka najmanje jednom tromjesečno sa stanjem na zadnji dan svakog tromjesečja.
- (2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka preuzimaju se u roku deset radnih dana od posljednjeg dana tromjesečja.
- (3) Voditelji izvora podataka dužni su osigurati točnost i pravovremenost preuzimanja podataka od strane korisnika podataka.
- (4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, podaci se mogu preuzeti sa stanjem na određeni dan ako postoji potreba određenog korisnika podataka za obradu podataka predviđenu ovim Zakonom i ako postoji drugi opravdani razlog zbog načina vođenja podataka od izvora podataka.

Upis podataka prikupljenih na temelju izjava

Članak 13.

- (1) Podaci u posebni dio Središnjeg registra iz članka 10. stavka 4. ovoga Zakona upisuju se prikupljanjem podataka na temelju pisane izjave osobe na koju se ti podaci odnose.
- (2) Podnošenje izjava iz stavka 1. ovoga članka je dobrovoljno.
- (3) Izjava osobe iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti:
 1. korištenjem sustava e-Građani ili Jedinственог portala Porezne uprave – sustav ePorezna ili
 2. osobno u nadležnoj ispostavi Porezne uprave.
- (4) U slučaju nastanka promjene u odnosu na podatke upisane na temelju izjave, iz članka 10. stavka 4. točke 1. ovoga Zakona, u Središnji registar, osoba na koju se promjena odnosi dužna

je promjenu podataka izjaviti u Središnji registar u roku deset radnih dana od dana nastanka promjene.

Upis podataka o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu

Članak 14.

(1) Upis ili promjena podatka o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu iz članka 10. stavka 4. točke 1. ovoga Zakona upisuje se uz obveznu suglasnost drugog izvanbračnog druga ili neformalnog životnog partnera.

(2) Smatra se da je druga osoba suglasna ako u roku deset radnih dana od dana davanja izjave prve osobe o upisu ili promjeni podataka o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu također da izjavu o istom statusu njihove izvanbračne zajednice ili neformalnog životnog partnerstva.

(3) Ako izostane suglasnost u obliku iz stavka 2. ovoga članka, Porezna uprava će obavijestiti izvanbračnog druga ili neformalnog životnog partnera o upisanoj ili promijenjenoj činjenici o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu, uz ostavljanje roka za davanje suglasnosti od 15 radnih dana.

(4) Do isteka roka iz stavaka 2. i 3. ovoga članka upisani podatak o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu označuje se kao „Podatak u provjeri“, dok se po isteku navedenog roka u slučaju izostanka suglasnosti briše upisani podatak o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu.

(5) Porezna uprava je ovlaštena preispitati ispunjenje pretpostavke o postojanju izvanbračne zajednice ili neformalnog životnog partnerstva u skladu s posebnim propisima za potrebe provedbe poreznih postupaka.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka upisom podataka o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu u Središnji registar ne smatra se utvrđenom činjenica izvanbračne zajednice ili neformalnog životnog partnerstva za vođenje postupaka utvrđenih posebnim zakonima, nego samo za svrhe propisane ovim Zakonom, potrebe Porezne uprave te za potrebe istraživanja.

(7) Podatak o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu neće se upisati u Središnji registar ako izjavu daje osoba koja je već u braku ili životnom partnerstvu ili je s drugom osobom, u odnosu na koju daje izjavu, krvni srodnik u ravnoj liniji, a u pobočnoj lozi do četvrtog stupnja prema generiranim podacima o srodstvu u Središnjem registru te ako prema dostupnim podacima u Središnjem registru ne udovoljava drugim pretpostavkama za postojanje izvanbračne zajednice, odnosno neformalnog životnog partnerstva sukladno zakonima kojima se uređuju obiteljski odnosi, odnosno životno partnerstvo.

Ispravak upisanih podataka

Članak 15.

(1) Porezna uprava koordinira i kontrolira podatke i primjenu zajedničkih standarda.

(2) Ako postoji sumnja u točnost podataka u Središnjem registru, Porezna uprava od izvora podataka može zatražiti provjeru upisanih podataka.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka voditelji izvora podataka dužni su provjeriti ispravnost upisanih podataka.

(4) Do trenutka zaprimanja informacije o točnosti upisanog podatka od izvora podataka, podatak se označava kao „Podatak u provjeri“.

(5) Ispravak podataka provodi se kroz preuzimanje podataka od izvora podataka.

Generiranje institucionalnih kućanstava

Članak 16.

(1) Za potrebe generiranja institucionalnih kućanstava u Središnjem registru u skladu s potrebama statističkih istraživanja i drugih obrada podataka, Porezna uprava ovlaštena je zatražiti podatke od tijela državne uprave i drugih pravnih i fizičkih osoba.

(2) Porezna uprava zatražit će podatke iz stavka 1. ovoga članka od:

1. tijela državne uprave nadležnog za poslove obrane – o osobama na dragovoljnom vojnom osposobljavanju, pripadnicima Oružanih snaga Republike Hrvatske polaznika vojne izobrazbe koji su smješteni u vojnim lokacijama te drugim pripadnicima Oružanih snaga Republike Hrvatske koji stanuju u vojnim lokacijama

2. tijela državne uprave nadležnog za poslove pravosuđa – o osobama na izdržavanju kazne zatvora, kazne maloljetničkog zatvora, kazne zatvora izrečene u prekršajnom postupku, supletorne kazne zatvora, mjere pritvora i mjere upućivanja u odgojni zavod, kao i o osobama koje stanuju u smještajnim prostorima kaznenih tijela

3. tijela državne uprave nadležnog za unutarnje poslove – o osobama smještenim u objektima pod nadležnošću tog tijela

4. pravnih i fizičkih osoba koje pružaju uslugu smještaja i organiziranog stanovanja prema posebnom propisu kojim se uređuje socijalna skrb – o djeci i odraslim osobama korisnicima usluge smještaja ili organiziranog stanovanja

5. pravnih osoba koje pružaju smještaj učenicima – o osobama smještenim u učeničke domove

6. pravnih osoba koje pružaju uslugu subvencioniranog stanovanja studenata – o osobama smještenim u studentske domove

7. drugih institucija za smještaj osoba.

Sadržaj podzakonskog propisa

Članak 17.

Ministar financija pravilnikom propisuje podatke i službene evidencije iz kojih će se upisivati podaci o hrvatskim državljanima s prebivalištem u inozemstvu iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona, obvezne podatke sadržane u izjavi o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu, o vjeri i materinskom jeziku, o nacionalnosti i o kontaktnim podacima iz članka 10. stavka 4. ovoga Zakona i sadržaj podataka o osobama smještenim u institucionalnim kućanstvima iz članka 16. ovoga Zakona.

GLAVA III.

VOĐENJE PODATAKA O SRODSTVU

Podatak o srodstvu

Članak 18.

Za svaku osobu upisanu u Središnji registar generirat će se podaci o srodstvu.

Generiranje srodstva

Članak 19.

(1) Generiranjem srodstva smatra se povezivanje jednoznačno određene osobe putem osobnog identifikacijskog broja s djecom, bračnim drugom, izvanbračnim drugom, životnim partnerom, neformalnim životnim partnerom, roditeljima, bakama i djedovima te braćom i sestrama, putem njihovog osobnog identifikacijskog broja.

(2) Generiranje srodstva provodi se u Središnjem registru preuzimanjem dostupnih podataka iz državnih matica, odnosno registra životnog partnerstva u realnom vremenu.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, generiranje srodstva kod izvanbračnih drugova ili neformalnih životnih partnera provodi se temeljem dobrovoljnih izjava prema odredbama ovoga Zakona.

GLAVA IV.

VOĐENJE PODATAKA O KUĆANSTVU

Podatak o kućanstvu

Članak 20.

(1) Pojedina osoba može, pod uvjetima propisanim za kućanstvo, biti član samo jednog kućanstva generiranog u Središnjem registru.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka ne odnose se na institucionalno kućanstvo.

Podjela kućanstva

Članak 21.

- (1) Kućanstvo može biti samačko ili višečlano.
- (2) Kućanstvo se smatra samačkim, ako se sastoji od jednog člana.
- (3) Kućanstvo se smatra višečlanim, ako se sastoji od dva ili više članova.

Generiranje kućanstva

Članak 22.

- (1) Generiranje podataka o kućanstvu provodi se u Središnjem registru po službenoj dužnosti pod pretpostavkama propisanim člankom 23. ovoga Zakona ili na temelju izjave o članovima kućanstva propisane člancima 24. i 25. ovoga Zakona.
- (2) Na temelju upisanih podataka o srodstvu u Središnjem registru se u realnom vremenu ažuriraju podaci o kućanstvima.

Pretpostavka postojanja kućanstva

Članak 23.

- (1) U smislu ovoga Zakona kućanstvo čine jedna osoba ili dvije osobe - par, koje su povezane kao bračni drugovi ili životni partneri ili izvanbračni drugovi ili neformalni životni partneri, zajedno s djecom ili bez djece pod uvjetom da nastanjuju istu ili dio iste stambene jedinice.
- (2) Članom kućanstva iz stavka 1. smatraju se djeca do prvog zaposlenja.

Izjava o članovima kućanstva

Članak 24.

- (1) Ako kućanstvo čine djeca nakon prvog zaposlenja i/ili skup osoba koji je širi od osoba određenih člankom 23. ovoga Zakona, osoba može u ime kućanstva podnijeti Izjavu o članovima kućanstva.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, Porezna uprava će obavijestiti ostale upisane punoljetne članove kućanstva o upisanoj činjenici pripadnosti određenom kućanstvu, uz ostavljanje roka za pobijanje tvrdnje o upisanoj činjenici od deset radnih dana.
- (3) Istekom roka iz stavka 2. ovoga članka, smatrat će se da su druge osobe suglasne za upis činjenice o postojanju kućanstva u Središnji registar.
- (4) U razdoblju iz stavka 2. ovoga članka upisani podaci se označuju kao „Podatak u provjeri“.

Izjava o članovima kućanstva osoba koje ne nastanjuju istu stambenu jedinicu

Članak 25.

(1) Iznimno od članka 23. ovoga Zakona, članom kućanstva može se smatrati i osoba ili osobe koje ne nastanjuju istu stambenu jedinicu bez obzira na srodstvo, ako te osobe zajedno privređuju i troše.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 24. ovoga Zakona.

Identifikacijska oznaka kućanstva

Članak 26.

(1) Svako kućanstvo određuje se jedinstveno, dodjelom identifikacijske oznake kućanstva u Središnjem registru.

(2) Ako u istoj stambenoj jedinici ima više kućanstava, identifikacijsku oznaku kućanstva čini identifikacijska oznaka stambene jedinice kojoj se dodaje slijedni broj.

Sadržaj podzakonskog propisa

Članak 27.

Ministar financija pravilnikom iz članka 17. ovoga Zakona propisuje sadržaj Izjave o članovima kućanstva iz članka 24. ovoga Zakona te način i pravila dodjele identifikacijskih oznaka kućanstava iz članka 26. ovoga Zakona.

GLAVA V.

PRISTUP PODACIMA I KORIŠTENJE PODATAKA U SREDIŠNJEM REGISTRU

Pravo osoba upisanih u Središnji registar

Članak 28.

(1) Porezna uprava je dužna osobi upisanoj u Središnji registar omogućiti uvid u upisane podatke koji se na nju odnose ili u odnosu na osobe kojima je zakonski zastupnik.

(2) Na zahtjev upisane osobe Porezna uprava izdaje potvrdu o podacima upisanim u Središnji registar za tu osobu, bez naknade.

(3) Potvrda o podacima upisanim u Središnji registar smatra se javnom ispravom.

(4) Postupci iz stavaka 1. i 2. ovoga članka provode se na način propisan člankom 13. stavkom 3. ovoga Zakona.

Povezivanje podataka iz Središnjeg registra s podacima Informacijskog sustava Porezne uprave

Članak 29.

(1) Porezna uprava je ovlaštena povezivati i obrađivati podatke iz Središnjeg registra s ostalim podacima sadržanim i dostupnim u evidencijama Informacijskog sustava Porezne uprave za provedbu poslova iz djelokruga rada Porezne uprave.

(2) Porezna uprava je ovlaštena postupati na temelju stavka 1. ovoga članka za potrebe drugih korisnika podataka.

Korištenje podataka iz Središnjeg registra

Članak 30.

(1) Podatke iz Središnjeg registra mogu koristiti bez naknade korisnici podataka za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, temeljem posebnih propisa.

(2) Zbirne statističke pokazatelje mogu koristiti na zahtjev i druge pravne i fizičke osobe za namjenu navedenu u obrazloženom zahtjevu koji podnose Poreznoj upravi.

Objava podataka iz Središnjeg registra

Članak 31.

Porezna uprava objavljuje godišnje zbirne statističke pokazatelje i podatke iz Središnjeg registra na svojim mrežnim stranicama.

Način pristupa podacima izvora podataka

Članak 32.

(1) Porezna uprava uspostavlja vezu i pristup svim izvorima podataka potrebnim za vođenje Središnjeg registra preko središnjeg sustava interoperabilnosti.

(2) Način kojim se osigurava veza i pristup izvorima podataka iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se sukladno odredbama propisa kojima se uređuje područje državne informacijske infrastrukture.

Siguran pristup Središnjem registru i bazama podataka drugih registara i službenih evidencija

Članak 33.

(1) Korisnici podataka pristupaju Središnjem registru uporabom definiranih pristupnih veza bazama podataka koje određuje tijelo državne uprave nadležno za digitalnu transformaciju.

(2) Prijava u Središnji registar obavlja se sukladno propisima kojima se uređuje područje državne informacijske infrastrukture.

(3) Sustav autentifikacije mora biti uspostavljen tako da omogući prijavu vjerodajnicama koje su objavljene na listi prihvaćenih vjerodajnica u sustavu državne informacijske infrastrukture.

Mjere sigurnosti izvora podataka i korisnika podataka

Članak 34.

Izvori podataka i korisnici podataka dužni su poduzeti mjere kojima se osigurava sigurna komunikacija sa Središnjim registrom u skladu s propisima o informacijskoj sigurnosti.

Sadržaj podzakonskog propisa

Članak 35.

Ministar financija pravilnikom propisuje sadržaj potvrde o podacima iz Središnjeg registra iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona te svrhe, sadržaj i obuhvat pristupa podataka pojedinog korisnika podataka iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona.

GLAVA VI.

OSTALE ODREDBE

Rok čuvanja

Članak 36.

(1) Podaci upisani u Središnji registar čuvaju se trajno.

(2) Zahtjevi za pristup podacima te zahtjevi za upis i promjenu podataka u Središnjem registru čuvaju se šest godina.

Obveze Državne geodetske uprave

Članak 37.

Državna geodetska uprava će uspostaviti u svom Informacijskom sustavu praćenje podataka o stambenim jedinicama i osigurati buduće praćenje podataka o kvaliteti stanovanja te osigurati dodjelu identifikacijskih oznaka stambenim jedinicama.

Primjena drugih propisa

Članak 38.

Na postupke prema odredbama ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuje se propis o općem poreznom postupku.

GLAVA VII.

NADZOR

Provedba nadzora

Članak 39.

Nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavlja Ministarstvo financija.

GLAVA VIII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje Uredbe o sadržaju podataka

Članak 40.

Vlada Republike Hrvatske će u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti uredbu iz članka 10. stavka 5. ovoga Zakona.

Rokovi za donošenje podzakonskih propisa

Članak 41.

(1) Ministar financija će u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnik iz članka 17. ovoga Zakona.

(2) Ministar financija će u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu članka 35. ovoga Zakona donijeti pravilnik iz članka 35. ovoga Zakona.

Rokovi za preuzimanje podataka u Središnji registar

Članak 42.

(1) U roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, nadležna tijela odgovorna za izvore podataka koja u trenutku stupanja na snagu Zakona raspolažu potrebnim podacima, obvezna su osigurati podatke za preuzimanje za potrebe Središnjeg registra.

(2) U roku 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, Središnji registar će preuzeti podatke iz izvora podataka.

Rok za uspostavu sustava od strane Državne geodetske uprave

Članak 43.

Državna geodetska uprava dužna je u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uspostaviti sustav iz članka 37. ovoga Zakona.

Stupanje na snagu Zakona**Članak 44.**

Ovaj Zakon objavit će se „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2025., osim članaka 29. do 35. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026. i članaka 13., 24., 25. i 28. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. lipnja 2026.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovom odredbom uređuje se predmet ovoga Zakona te se propisuje da se ovim Zakonom ustrojava Središnji registar stanovništva u daljnjem tekstu: Središnji registar), način vođenja, preuzimanje, prikupljanje i korištenje podataka te druga pitanja od značaja za uspostavu i funkcioniranje Središnjeg registra.

Uz članak 2.

Određuje se obuhvat Središnjeg registra kao elektronički vođene službene evidencije koja sadrži podatke o broju i prostornom rasporedu stanovnika na području Republike Hrvatske prema socijalnim, ekonomskim, obrazovnim, migracijskim, stambenim i ostalim obilježjima, podatke o srodstvu te podatke o kućanstvima.

Uz članak 3.

Ovom odredbom propisuje se područje primjene Zakona. Navodi se da će se podaci iz Središnjeg registra koristiti za područje ostvarivanja socijalnih i drugih prava te za provođenje statističkih, društvenih, ekonomskih i drugih istraživanja, kao i obradu podataka za koju postoji pravna osnova. Podaci iz Središnjeg registra mogu se koristiti i za učinkovito vođenje upravnih, poreznih i drugih postupaka korisnika, koji su kao takvi definirani odredbama ovoga Zakona.

Uz članke 4. i 5.

Ovim se člancima propisuju temeljna načela na kojima se zasniva ovaj Zakon, a to su načelo zaštite osobnih podataka te načelo povjerenja i točnosti. Središnji registar se prema daljnjim odredbama ovoga Zakona ustrojava preuzimanjem osobnih podataka iz već postojećih registara, ali i prikupljanjem osobnih podataka podnošenjem dobrovoljnih izjava od osoba na koje se potrebni podaci odnose. Stoga će Središnji registar sadržavati široki skup osobnih podataka upisanih osoba.

Pravo na zaštitu osobnih podataka jedno je od temeljnih prava svakog čovjeka koje se ostvaruje primjenom Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka. Odredbom članka 4. jasno se određuje načelo zaštite osobnih podataka te postupanje prema spomenutim propisima.

S obzirom na širok skup osobnih podataka u Središnjem registru, upisanih preuzimanjem ili prikupljanjem osobnih podataka, odredbom članka 5. utemeljuje se načelo povjerenja i točnosti u podatke sadržane u Središnjem registru. Primjenom načela povjerenja i točnosti pruža se zaštita svim zainteresiranim stranama, upisanim osobama i korisnicima podataka, u korištenju podataka sadržanih u Središnjem registru.

Uz članke 6. i 7.

Odredbom članka 6. propisuju se objašnjenja (definicije) pojmova koji se koriste za potrebe ovoga Zakona, kako bi se jasno odredilo njihovo značenje. Predmetnom odredbom propisali su se korisnici podataka, među ostalim, i pravosudna tijela kao državna tijela kojima se daje mogućnost pristupa podacima iz Središnjeg registra u skladu s nadležnostima propisanim posebnim propisima.

Odredbom članka 7. određuje se pisanje rodnih pojmova.

Uz članak 8.

Prvim stavkom ove odredbe određuje se Ministarstvo financija, Porezna uprava nadležnim tijelom za vođenje i ustroj Središnjeg registra. Drugim stavkom ove odredbe jasno se određuje način ustroja Središnjeg registra, temeljenog na preuzimanju postojećih osobnih podataka upisanih u druge službene evidencije, koje se za potrebe ovoga Zakona smatraju izvorima podataka. Tek iznimno, za točno određene osobne podatke predviđen je upis u Središnji registar prikupljanjem podataka od osoba na koje se podaci odnose. Prema kasnijim odredbama ovoga Zakona, vidljivo je da će se prikupljanje osobnih podataka provoditi putem dobrovoljnih izjava od osoba za podatke o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu, vjeri i materinskom jeziku, nacionalnosti te kontakt podacima. Navedeni podaci prikupljat će se izjavom osoba na koju se podaci odnose.

Uz članak 9.

Ovom odredbom određuje se obuhvat stanovnika, čiji će se osobni podaci upisivati preuzimanjem ili prikupljanjem u Središnji registar. U Središnji registar upisivat će se dostupni podaci o hrvatskim državljanima upisanim u zbirku podataka o prebivalištu i boravištu i podaci o stranim osobama s prijavljenim prebivalištem ili boravištem u Republici Hrvatskoj. Prema posebnom propisu o strancima, strancima se smatraju sve osobe koje nemaju hrvatsko državljanstvo. Stoga će se u Središnji registar upisivati strane osobe i to osobe bez državljanstva, državljani država članica Europske unije i Europskoga gospodarskog prostora te državljani treće zemlje, svi pod uvjetom da imaju u Republici Hrvatskoj prijavljeno prebivalište ili boravište. U Središnji registar upisivat će se i podaci o hrvatskim državljanima s prebivalištem u inozemstvu.

Podaci o osobama upisivat će se u Središnji registar isključivo putem OIB-a kao jednoznačnog identifikatora svake osobe. Na taj način stvaraju se preduvjeti digitalizacije te mogućnost digitalne dostupnosti podataka iz Središnjeg registra kako je i predviđeno područjem primjene ovoga Zakona.

Četvrtim stavkom ovoga članka propisana je iznimka u odnosu na upis osoba koje se smatraju stanovnikom prema odredbama ovoga Zakona. Radi postizanja ciljeva ovoga Zakona, koji se odnose na generiranje podataka o srodstvu i kućanstvima, u Središnji registar upisivat će se podaci o osobama koje ne zadovoljavaju uvjet da se za potrebe ovoga Zakona smatraju stanovnikom, ali čine dio srodstva ili predstavljaju članove kućanstva upisanih osoba.

Uz članak 10.

Ovom odredbom određuje se sadržaj Središnjeg registra. Središnji registar sastoji se od dva dijela, općeg i posebnog, kojima je obuhvaćeno petnaest grupa osobnih podataka. U opći dio podaci se upisuju isključivo preuzimanjem podataka u realnom vremenu od izvora podataka. U posebni dio podaci se upisuju preuzimanjem podataka iz izvora podataka tromjesečno ili prikupljanjem podataka od osoba na koje se ti podaci odnose na temelju dobrovoljno danih izjava.

U opći dio Središnjeg registra upisuje se sedam grupa osobnih podataka i to: OIB i osobno ime, podaci o osobi (rođenje, smrt i državljanstvo), braku ili životnom partnerstvu, roditeljima i djeci, podaci o osobama kojima je imenovan skrbnik ili poseban skrbnik i skrbništvu, prebivalištu i boravištu te invaliditetu.

Podaci o OIB-u i osobnom imenu preuzimaju se iz Evidencije o osobnim identifikacijskim brojevima. Naime, podatak o OIB-u i osobnom imenu su podaci koji su međusobno neodvojivi

i usko vezani te je potrebno da se isti preuzimaju iz Evidencije o osobnim identifikacijskim brojevima. U suprotnom ako bi se podatak o osobnom imenu preuzimao iz temeljnog registra odnosno iz državnih matica tijela državne uprave nadležnog za upravu navedeni podaci se ne bi mogli međusobno povezati.

U posebni dio Središnjeg registra upisuje se četiri grupe osobnih podataka iz izvora podataka i to: podaci o obrazovanju, osnovi osiguranja, zaposlenju te podaci o stambenoj jedinici i kvaliteti stanovanja.

U posebni dio Središnjeg registra mogu se upisati četiri grupe osobnih podataka na temelju dobrovoljno podnesene izjave i to: podaci o izvanbračnoj zajednici ili o neformalnom životnom partnerstvu, o vjeri i materinskom jeziku, o nacionalnosti te kontaktni podaci. Podaci o izvanbračnoj zajednici ili o neformalnom životnom partnerstvu mogu na temelju izjave prijaviti građani kojima je taj podatak bitan između ostalog radi ostvarivanja socijalnih prava. Podaci o nacionalnosti, vjeri i materinskom jeziku potrebni su zbog provedbe Popisa stanovništva koji će se temeljiti na Središnjem registru. Međutim, polazeći od članka 15. Ustava Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Ustav) kojim se jamči ravnopravnost pripadnicima svih nacionalnih manjina, kao i članka 15. stavka 4. Ustava kojim se pripadnicima svih nacionalnih manjina jamči sloboda izražavanja nacionalne pripadnosti, slobodno služenje svojim jezikom i pismom i kulturna autonomija, prikupljanje ovih podataka u Središnjem registru je dobrovoljno. Sadržaj podataka pojedine grupe osobnih podataka propisat će Uredbom Vlade Republike Hrvatske. Prema prijelaznim i završnim odredbama ovoga Zakona, propisana je obveza donošenja Uredbe do kraja veljače 2025. godine.

Uz članke 11. i 12.

Ovim odredbama propisuje se način upisa podataka preuzimanjem osobnih podataka iz izvora podataka. Kako bi se osigurala provedba temeljnog načela ovoga Zakona – načelo povjerenja i točnosti, ovim odredbama obvezuju se izvori podataka da osiguraju pravovremene i točne podatke za upis preuzimanjem u Središnji registar. U opći dio podaci se upisuju preuzimanjem podataka u realnom vremenu, dok se podaci u posebni dio preuzimaju tromjesečno. Dinamika preuzimanja podataka određena je prema potrebama korisnika za područje primjene ovoga Zakona, vodeći računa o razmjernosti potreba prikupljanja i ažuriranja osobnih podataka.

Stavkom 4. članka 12. Zakona propisana je i mogućnost odstupanja od tromjesečnog načina preuzimanja podataka te se određuje da se podaci mogu preuzeti sa stanjem na određeni dan ako postoji potreba određenog korisnika podataka za obradu podataka predviđenu ovim Zakonom i ako postoji drugi opravdani razlog zbog načina vođenja podataka od izvora podataka. Naime, navedeno je bitno kako bi se poštivalo načelo točnosti, jer se primjerice status upisa studenata svake godine završava oko 15. listopada.

Uz članke 13. i 14.

Ovim odredbama propisuju se bitne odrednice prikupljanja osobnih podataka za upis u Središnji registar na temelju dobrovoljne izjave osobe na koju se podaci odnose.

Na temelju izjave u posebni dio Središnjeg registra mogu se upisati podaci o izvanbračnoj zajednici ili o neformalnom životnom partnerstvu, o vjeri i materinskom jeziku, podaci o nacionalnosti te kontaktni podaci. Stavkom 2. članka 13. jasno se određuje načelo dobrovoljnosti glede prikupljanja navedenih podataka. Stavkom 3. članka 13. propisuju se dostupni načini podnošenja izjava, vodeći računa da se isto omogući i osobnim dolaskom u ispostave Porezne uprave, ali i korištenjem danas dostupnih digitalnih kanala koji omogućuju identifikaciju osobe. Dodatno, propisuje se obveza osobe da pravovremeno prijavi promjenu podataka upisanih na temelju izjave, a koji se odnose na izvanbračnu zajednicu i neformalno

životno partnerstvo u roku deset radnih dana od dana nastanka promjene, kako bi se ispoštovalo načelo povjerenja i točnosti sadržaja Središnjeg registra.

Odredbom članka 14. preciziraju se odredbe o upisu podatka o izvanbračnoj zajednici ili o upisu podataka o neformalnom životnom partnerstvu prema uvjetima propisanim posebnim propisima. Postojanje izvanbračne zajednice utvrđuje se pod uvjetima propisanim Obiteljskim zakonom dok se postojanje neformalnog životnog partnerstva utvrđuje pod uvjetima propisanim Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola. Radi postizanja transparentnosti te zaštite načela povjerenja i točnosti, kako se izjava podnosi od strane jedne osobe, a odnosi se i na drugu osobu odredbom je predviđena obveza prijavljivanja izričitog pristanka za upis podatka druge osobe na koju se podaci odnose. Ukoliko izričiti pristanak izostane, podatak o izvanbračnoj zajednici ili o neformalnom životnom partnerstvu u Središnji registar neće se upisati.

Uz članak 15.

Ovom odredbom propisuje se način ispravka podataka upisanih preuzimanjem iz izvora podataka. Kako se radi o podacima upisanim preuzimanjem, jasno se određuje da se i ispravak podataka mora provesti ispravkom u nadležnoj evidenciji nakon čega će se ispravljeni podatak preuzeti u Središnji registar.

Upisanim osobama omogućit će se uvid u podatke upisane u Središnji registar. Stoga su izvjesne situacije u kojima će sama upisana osoba ili drugi korisnik ili Porezna uprava uočiti pogrešku ili nedosljednost u upisanim podacima. U tim slučajevima Porezna uprava će obavijestiti voditelja izvora podataka te tražiti provjeru upisanih podataka. Voditelji izvora podataka dužni su provjeriti ispravnost upisanih podataka.

Uz članak 16.

Jedan od glavnih ciljeva ustroja Središnjeg registra je stvaranje službene evidencije stanovništva koji će omogućiti praćenje podataka o broju, prostornom rasporedu i sastavu stanovništva prema njegovim demografskim, ekonomskim, obrazovnim, migracijskim i ostalim obilježjima, podataka o kućanstvima i stanovima te o njihovim obilježjima te time zamijeniti potrebu provedbe popisa stanovništva, koji se provodio svakih deset godina. Stoga će Središnji registar prikupljati podatke potrebne za provedbu tog najvećeg statističkog istraživanja. Jedan od zahtjeva takvog statističkog istraživanja je praćenje broja stanovnika u institucionalnim kućanstvima. Za navedene potrebe Porezna uprava je ovlaštena zatražiti podatke od voditelja institucionalnih kućanstava i to u rokovima potrebnim za provedbu navedenog statističkog istraživanja.

Uz članak 17.

Ovom odredbom ovlašćuje se ministar financija da pravilnikom propiše podatke i službene evidencije iz kojih će se upisivati podaci o hrvatskim državljanima s prebivalištem u inozemstvu iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona, obvezne podatke sadržane u izjavi o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu, o vjeri i materinskom jeziku, o nacionalnosti i o kontaktnim podacima iz članka 10. stavka 4. Zakona i sadržaj podataka o osobama smještenim u institucionalnim kućanstvima iz članka 16. ovoga Zakona. Prema prijelaznim i završnim odredbama ovoga Zakona, ministar financija u obvezi je donijeti ovaj pravilnik najkasnije do 30. lipnja 2025.

Uz članke 18. i 19.

Ovim člancima propisuje se način generiranja srodstva u Središnjem registru. Za svaku upisanu osobu omogućit će se prikaz srodstva na pet razina praćenja i to:

- roditelji
- baka i djed
- braća i sestre
- bračni drug/izvanbračni drug, životni partner, neformalni životni partner i
- djeca.

Dostupnost generiranih srodstva važno je za učinkovitu provedbu ostvarivanja socijalnih prava, provedbu statističkih istraživanja, ali i za vođenje drugih pojedinačnih postupaka kao što je primjerice utvrđivanje nasljednika u ostavinskom postupku ili priznavanje porezne olakšice u poreznim postupcima.

Uz članke 20. i 21.

Ovim člancima određuje se generiranje kućanstava. Dostupnost podataka o kućanstvima od iznimne je važnosti za učinkovitu provedbu posebice postupaka ostvarivanja socijalnih prava koja se uglavnom određuju ovisno o dohodovnom cenzusu po članu kućanstva. Stoga se propisuje da određena osoba može biti član samo jednog generiranog kućanstva, neovisno od činjenice utvrđivanja pripadnosti institucionalnom kućanstvu za potrebe statističkog istraživanja o broju stanovnika i njihovim obilježjima.

Uz članke 22. do 25.

Ovim odredbama određuje se način generiranja kućanstava. Kako se ne bi zahtijevalo od svih osoba da dostavljaju izjave o članovima kućanstava, odredbom članka 23. propisuje se da će se podatak o kućanstvu generirati, po službenoj dužnosti, obuhvatom skupa osoba koje se u pravnoj teoriji smatraju članovima „uže obitelji“. Članom kućanstva za pretpostavku postojanja kućanstva smatraju se i djeca do prvog zaposlenja. Međutim, za sve slučajeve kada to nije tako u praktičnoj primjeni odnosno kada se članovima kućanstva smatraju djeca nakon prvog zaposlenja i/ili druge osobe, bez obzira na srodstvo, moguće je podnijeti Izjavu o članovima kućanstva bez obzira obuhvaća li se članovima kućanstva samo širi skup osoba koje nastanjuju istu stambenu jedinicu ili se obuhvaćaju i osobe koje su nastanjene na drugim adresama odnosno u drugim stambenim jedinicama na području Republike Hrvatske ili izvan nje.

Radi postizanja transparentnosti te zaštite načela povjerenja i točnosti, kako se izjava podnosi od strane jedne osobe, a odnosi se i na druge osobe odredbama je predviđena obveza Središnjeg registra da o upisanoj činjenici obavijesti druge osobe iz izjavljenog kućanstva, ostavljajući im rok od deset radnih dana da upisanu činjenicu ospore. Istekom ostavljenog roka smatrat će se da su i druge osobe suglasne za upis činjenice o pripadnosti određenom kućanstvu u Središnjem registru.

Podatak o članovima kućanstva po konceptu stambene jedinice bitan je i podatak statističkog istraživanja o broju, prostornom rasporedu i sastavu stanovništva prema njegovim demografskim, ekonomskim, obrazovnim, migracijskim i ostalim obilježjima, podataka o kućanstvima i stanovima te o njihovim obilježjima. To istraživanje koje se provodilo popisom stanovništva svakih deset godina definira kućanstvo po stambenom konceptu prema Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2017/543 od 22. ožujka 2017. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EZ) br. 763/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o popisu stanovništva i stanova u pogledu tehničkih specifikacija obilježja i njihovih raščlanjivanja (SL L 78, 23. 3. 2017.). Upravo radi razlike u definiciji kućanstava za potrebe provedbe ciljane socijalne politike

od definicije za potrebu provedbe statističkog istraživanja, u Središnjem registru osigurat će se dovoljan set podataka i za utvrđivanje koncepta kućanstava kao stambene jedinice.

Uz članak 26.

Ovom odredbom određuje se način dodjele identifikacijske oznake svakom generiranom kućanstvu.

Uz članak 27.

Ovom odredbom ovlašćuje se ministar financija da pravilnikom iz članka 17. ovoga Zakona propiše sadržaj Izjave o članovima kućanstva te način i pravila dodjele identifikacijskih oznaka kućanstava. Prema prijelaznim i završnim odredbama ovoga Zakona, ministar financija u obvezi je donijeti ovaj pravilnik najkasnije do 30. lipnja 2025.

Uz članak 28.

Ovom odredbom propisuje se obveza Poreznoj upravi da upisanoj osobi omogući uvid u upisane podatke u Središnjem registru koji se na nju odnose te da omogući na zahtjev osobe izdavanje potvrde o upisanim podacima. Stoga će prema navedenoj odredbi, a u skladu s ostalim odredbama ovoga Zakona upisana osoba moći:

- imati uvid u upisane osobne podatke uz prethodnu identifikaciju,
- tražiti potvrdu o upisanim podacima i
- dostavljati činjenicu o netočnosti upisanih podatka.

Uz članak 29.

Radi administrativnog rasterećenja ostvarivanja socijalnih prava, ali i provedbe drugih istraživanja i nužnih obrada podataka, Porezna uprava je ovlaštena obrađivati podatke iz Središnjeg registra s podacima dostupnim u Informacijskom sustavu Porezne uprave. Navedeno je osobito važno za povezivanje podatka upisanih osoba s podacima o ostvarenoj visini dohodaka, neoporezivih primitaka i drugih podataka, posebice o imovini, koji su nužni za ostvarivanje određenih prava pred korisnicima iz ovoga Zakona. Na taj način građanima će se olakšati ostvarivanje prava bez potrebe da se podnosi određena dokumentacija za dokazivanje ispunjenja uvjeta. Pretpostavka za navedeno je prilagodba posebnih propisa koji uređuju područje ostvarivanja prava s odredbama ovoga Zakona do početka pune primjene Zakona donosno do 1. lipnja 2026.

Uz članak 30.

Ovom odredbom propisuje se mogućnost korisnicima da pristupaju podacima iz Središnjeg registra u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti polazeći od primjena načela zaštite osobnih podataka i načela povjerenja i točnosti. Također se omogućava da zbirne statističke pokazatelje mogu koristiti na zahtjev i druge pravne i fizičke osobe samo za namjenu navedenu u obrazloženom zahtjevu koji podnose Poreznoj upravi.

Uz članak 31.

Ovom odredbom omogućuje se Poreznoj upravi objava podataka iz Središnjeg registra svake godine kao zbirnih statističkih pokazatelja na mrežnim stranicama.

Uz članke 32. do 35.

Ovim odredbama propisuju se odrednice sigurne komunikacije između Porezne uprave i korisnika utemeljene na posebnim propisima o državnoj informacijskoj infrastrukturi. Odredbom članka 35. ovoga Zakona ovlašćuje se ministar financija da pravilnikom propiše sadržaj potvrde o podacima iz Središnjeg registra iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona i svrhe, sadržaj podataka te obuhvat pristupa podataka pojedinog korisnika podataka iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona. Prema prijelaznim i završnim odredbama ovoga Zakona ministar financija u obvezi je donijeti ovaj pravilnik najkasnije do 30. lipnja 2026.

Uz članke 36., 37. i 38.

Ovim odredbama određuju se rokovi čuvanja podataka sadržanih u Središnjem registru. Propisuje se obveza Državnoj geodetskoj upravi da uspostavi u svom Informacijskom sustavu praćenje podataka o stambenim jedinicama i osigura buduće praćenje kvalitete stanovanja te osigura dodjelu identifikacijskih oznaka stambenim jedinicama. Propisuje se primjena Općeg poreznog zakona za pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom. Odredbe Općeg poreznog zakona primjenjuju se u svim poslovnim procesima iz djelokruga rada Porezne uprave. Isto tako svi sustavi Porezne uprave su u potpunosti digitalizirani i vode se načelom primjene Općeg poreznog zakona. Stoga kako se ne bi narušilo provođenje postupaka, poslovnih procesa iz djelokruga rada Porezne uprave kao i postojeće logike sustava primjenom nekog drugog propisa u ovom dijelu predloženo je da se na sva pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju odredbe Općeg poreznog zakona.

Uz članak 39.

Ovom odredbom propisuje se nadzor nad primjenom ovoga Zakona.

Uz članke 40. do 43.

Ovim odredbama propisuje se nužan slijed radnji koje se mora pravovremeno odraditi kako bi Središnji registar bio u punoj primjeni od 1. lipnja 2026.

Propisuju se rokovi za donošenje uredbe Vlade Republike Hrvatske i pravilnika na temelju odredbi ovoga Zakona.

Propisuje se obveza da do 30. lipnja 2025. izvori podataka, koji u trenutku stupanja na snagu Zakona raspolažu potrebnim podacima, osiguraju podatke za preuzimanje za potrebe Središnjeg registra te obveza Središnjeg registra da do kraja 2025. godine preuzme podatke iz izvora podataka.

Propisuje se rok u kojem je Državna geodetska uprava dužna uspostaviti u svom Informacijskom sustavu praćenje podataka o stambenim jedinicama i osigurati buduće praćenje podataka o kvaliteti stanovanja te osigurati dodjelu identifikacijskih oznaka stambenim jedinicama.

Uz članak 44.

Ovom odredbom propisuje se stupanje na snagu Zakona i pojedinih članaka.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću na Nacrt prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva.
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo financija
Svrha dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću
Datum dokumenta	8. ožujka 2024.
Verzija dokumenta	v.1
Vrsta dokumenta	Izvešće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	Nacrt prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva nalazi se u Planu zakonodavnih aktivnosti za 2024. godinu pod rednim brojem 6.
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo financija
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt	-
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Nacrt prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva bio je objavljen na portalu esavjetovanje na internetskoj stranici https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=26451 Savjetovanje se provodilo u razdoblju od 23. veljače do 3. ožujka 2024. godine.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Tomislav Filjak, Lovro Makovec, Ured pučke pravobraniteljice, Krešimir Grgić, Miljenko Martinis, Centar za mirovne studije, Josipa Kern, Elen Bambić, Mladen Skypala, Alianz ZB d.o.o., Žana Žalac.

<p>ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI</p> <p>Primjedbe koje su prihvaćene</p> <p>Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje</p>	<p>Analiza dostavljenih primjedbi i prijedloga nalazi se u privitku ovoga Obrasca.</p>
<p>Troškovi provedenog savjetovanja</p>	<p>Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove</p>

Izvješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o Nacrtu prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva

Redni broj	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1	<p>Tomislav Filjak PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA Pregled ovog prijedloga Zakona ostavlja dojam kako je interno nazivlje nekog odjela (vjerojatno informatičara u Poreznoj upravi) pretočeno u Zakon, pa je sve puno pojmova poput "registar", "generiranje", "institucionalna kućanstva" i sl. U duhu nedavno usvojenog Zakona o hrvatskom jeziku držim kako bi u izradu ovog Zakona trebalo uključiti jezične stručnjake i izgraditi primjerenije nazivlje. Primjerice uz riječ "registar" rječnici stranih riječi obično navode niz hrvatskih pojmova, a najčešće popis, pregled, upisnik i niz drugih značenja u glazbi, tiskarstvu, informatici. Ne bi li bilo primjerenije umjesto "Središnji registar stanovnika" uvesti naziv poput "Središnji popis stanovnika", "Porezni popis stanovnika", "Porezni upisnik stanovnika" ili neki drugi oblik koji na hrvatskom jasno označuje predmet ovog Zakona. Ukoliko ovakav "središnji upisnik" ili "registar" zamijeni desetljetne popise stanovništva trebalo bi pojasniti koje posljedice ima za propise koji se izravno pozivaju na dosadašnji desetljetni popis, kako to utječe na rad državnog statističkog zavoda i hoće li i tko nadalje objavljivati redovne statističke publikacije vezne uz statistiku stanovništva. Također, dosadašnja iskustva sa spajanjima različitih državnih baza podataka ne ulijevaju povjerenje. Primjerice još uvijek nema nedvojbenog odgovora zašto se desetljetni popis stanovništva i popisi birača toliko razlikuju. Također, ni na manjim skupinama, poput stranih radnika, nije pokazana uvjerljivost u spajanju različitih baza podataka. Dakle, broj izdanih dozvola stranim radnicima, broj radnika prijavljenih na mirovinski i zdravstveni zavod, a onda vjerojatno i onih koji su ubilježeni kao porezni obveznici, kao što vidimo iz novina, nemaju veze jedan s drugim i razlikuju se dramatično, pa se onda naknadno nalaze neka tumačenja, ali nema jasnog odgovora koliko stranaca legalno radi u RH, samo znamo da ih ima puno ilegalnih i da ih isto ima puno koji nisu ni zastali u RH nego im je to bila ulaznica za nekuda dalje u EU. Stječe se dojam kako je državna uprava stvorila kaos oko uvoza stranih radnika, koji da nije ciljan bio bi smiješan. Dakle, što nam jamči da ovaj registra neće stvoriti sličan kaos i sadržavati skroz nepouzdanu podatke. OIB je Porezna uprava valjda izdala i svim hrvatskim biračima i svim stanovnicima RH, a valjda i svim legalnim stranim radnicima. Stoga osim navođenja OIB-a kao jamstva, trebalo bi pružiti još neka obrazloženja koja jamče pouzdanost ovakvog "Središnjeg poreznog popisa stanovnika" i ukidanje desetljetnog popisa.</p>	<p>Nije prihvaćen Odredbe kao i izričaj u predmetnom Nacrtu prijedloga Zakona o Središnjem registru stanovništva preuzeti su na temelju propisa iz prakse Europske unije i primjeru zakonodavnog okvira drugih država koje su na vrlo sličan način uspostavile administrativni popis stanovništva.</p>

2	<p>LOVRO MAKOVEC ARIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNEM REGISTRU STANOVNIŠTVA</p> <p>Hoće li se uredbom iz članka 9. ili pravilnikom iz članka 35. jasnije propisati koje osobe imaju pristup kojim podacima? Primjerice, ako je za neki postupak potrebno provjeriti isključivo bračno stanje, da se službeniku koji vodi taj postupak ne prikazuju i ostali podaci (obrazovanje, prebivalište i sl.), nego samo oni podaci koji su potrebni za vođenje postupka.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Pravo na zaštitu osobnih podataka jedno je od temeljnih prava svakog čovjeka koje se ostvaruje primjenom Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka i Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka. Odredbom članka 3. ovoga Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva dalje: (Nacrt prijedloga zakona) jasno se određuje načelo zaštite osobnih podataka te prikupljanje prema spomenutim propisima. Isto tako člankom 30. Nacrta prijedloga zakona propisuje se mogućnost korisnicima da pristupaju podacima iz Središnjeg registra stanovništva (dalje: Središnji registar) u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti polazeći od primjena načela zaštite osobnih podataka i načela povjerenje i točnosti. Dakle, korisnici mogu podatke iz Središnjeg registra koristiti samo za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, a koji proizlaze iz posebnih propisa. Ovim putem napominjemo kako su korisnici podataka sadržanih u Središnjem registru definirani člankom 5. ovoga Nacrta prijedloga zakona.</p>
3	<p>LOVRO MAKOVEC ARIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNEM REGISTRU STANOVNIŠTVA</p> <p>Nastavno na članak 29. stavak 1. Zakona, hoće li osobama biti omogućen i uvid u navedene podatke (naravno, koji se odnose na njih)? Vrlo vjerojatno se ova odredba odnosi na povezivanje sa sustavom EDIP i drugim evidencijama koje vodi Porezna uprava pa smatram da bi bilo u redu omogućiti uvid u sve podatke koje Porezna uprava vodi za tu osobu.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Radi administrativnog rasterećenja, ostvarivanja socijalnih prava, ali i provedbe drugih istraživanja i nužnih obrada podataka iz Središnjeg registra stanovništva (dalje: Središnji registar), Porezna uprava je ovlaštena obrađivati podatke iz Središnjeg registra s podacima dostupnim u Informacijskom sustavu Porezne uprave. Isto tako odredbom članka 29. Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona) propisuje se obveza Poreznoj upravi da upisanoj osobi omogućiti uvid u upisane podatke u Središnjem registru koji se na nju odnose, a među kojima su i podaci iz Informacijskog sustava Porezne uprave te da omogućiti na zahtjev osobe izdavanje potvrde o upisanim podacima. Stoga će prema navedenoj odredbi, a u skladu s ostalim odredbama ovoga Nacrta prijedloga Zakona upisana osoba moći: - imati uvid u upisane osobne podatke uz prethodnu identifikaciju, - tražiti potvrdu o upisanim podacima i - dostavljati činjenicu o netočnosti upisanih podatka.</p>

<p>4 LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA Što se tiče prikupljanja određenih podataka na temelju izjave (vjera, materinski jezik i nacionalnost), ne vidim nikakvu korist od njih u »učinkovitim vođenju upravnih, poreznih i drugih postupaka«. Čak smatram da je prikupljanje podatka o vjeri i nacionalnosti u suprotnosti s člankom 9. Uredbe (EU) 2016/679. Podatak o nacionalnosti koristi se kod provođenja nekih izbora (lokalnih, vijeća i predstavnika nacionalnih manjina...) pa smatram da je njegova obrada u Registru birača opravdana u smislu članka 9. stavka 2. točke (b) Uredbe. U kojem je to poreznom ili drugom postupku bitna nacionalnost ili vjersko određenje osobe? Moguće je da se posebni dio Središnjeg registra koristi u statističke svrhe, no onda bi to trebalo jasno propisati. Podaci koji se koriste u statističke svrhe službena su tajna i mišljenja sam da neki podaci iz članka 9. stavka 4. Zakona uopće ne bi trebali biti vidljivi službenicima koji će voditi određeni postupak jer za to stvarno nema svrhe. Ionako će za statističke svrhe biti potrebno prikupljati dodatne podatke pa prikupljanje tih podataka ne može biti izgovor za statističke svrhe.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Podaci u posebni dio Središnjeg registra stanovništva iz članka 9. stavka 4. ovoga Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva upisuju se prikupljanjem na temelju izjave osobe na koju se ti podaci odnose. Izjava je dobrovoljna te će se u tom dijelu prilagoditi i prekršajne odredbe članka predmetnog Nacrta prijedloga zakona.</p>
<p>5 LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA Člankom 9. stavkom 8. Zakona o državnoj informacijskoj infrastrukturi (»Narodne novine«, broj 92/14) propisano je da: »Nije dozvoljeno ustrojavanje javnih registara za prikupljanje podataka koji se već prikupljaju kao autentični podaci u temeljnim registrima, već se u tom slučaju podaci obvezno preuzimaju iz temeljnih registara.« Budući da se ovim Zakonom ustrojava registar za prikupljanje podataka koji se već prikupljaju kao autentični podaci u temeljnim registrima, zanima me je li se prilikom izrade ovog Zakona uzela u obzir navedena odredba?</p>	<p>Nije prihvaćen Odredbe Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona) propisuju kako se temeljem upisanih podataka u Središnjem registru stvara nova varijabla, odnosno podaci o kućanstvima. Podatak o kućanstvu je podatak koji kao takav nije sadržan u nijednoj službenoj evidenciji, stoga se upravo odredbama ovog Nacrta prijedloga zakona formira novi autentični podatak "kućanstvo" te i potreba za ustrojavanjem predmetnog Središnjeg registra.</p>
<p>6 LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA Staviti naslove iznad članaka: 13., 14., 17., 18., 19., 25., 26., 27., 33., 35., 38., 39., 40., 41., 42 i 43.</p>	<p>Prihvaćen Prijedlog je prihvaćen.</p>
<p>7 Ured pučke pravobraniteljice PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA Uvodno ističemo kako se radi o neprimjereno kratkom roku za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću, a s obzirom da se radi o propisu s potencijalno dalekosežnim učincima na ljudska prava, koji se donosi po prvi puta, uvodeći do sada nepostojeći javni centralizirani Središnji registar (dalje u tekstu: Središnji registar ili registar) u kojemu će biti, kako je navedeno u Ocjeni stanja, „veliki broj osobnih podataka“ i to svih građana/ki RH te stranaca koji imaju reguliran boravak u RH. Ovako kratak rok protivan je Zakonu o pravu na pristup informacijama (NN br. 25/13, 85/15, 69/22) i Kodeksu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (NN br. 140/2009). U Obrazloženju Zakona</p>	<p>Primljeno na znanje Dodatkom Nacionalnom planu oporavka i otpornosti (NPOO), prihvaćenom na sjednici Vlade RH 31. kolovoza 2023. prihvaćena je reformska mjera uspostave Registra stanovništva, obitelji i kućanstava odnosno sada Središnjeg registra stanovništva (dalje: Središnji registar). U navedenom dokumentu transparentno je iznijeto kako će se uspostava Središnjeg registra odvijat fazno, odnosno kroz nekoliko odvojenih ali povezanih faza. Prema postavljenim rokovima za provedbu Registra jasno je da će se već početkom 2024. godine donijeti zakonski okvir koji će omogućiti uspostavu Središnjeg registra, a sve temeljem provedene Faze I. projekta. Tijekom 2024. i 2025. godine, u skladu s Fazom II i III projekta doći će do uspostave samo Središnjeg registra te stvaranja digitalne razmjene podatak između javnopravnih tijela kako izvora tako i korisnika</p>

navodi se kako se razdoblje savjetovanja skraćuje na 10 dana „kako bi se zbog predviđenog stupanja na snagu zakona mogli ostvariti zakonodavni ciljevi koji se, među ostalim, odnose na stvaranje i planiranje ciljanih paketa potpora ranjivima skupinama usmjerujući ih upravo na ciljane adresate“. Međutim, Zakonom predviđeno stupanje na snagu je 1. siječnja 2025. g., a pojedinih odredbi 1. siječnja te 1. lipnja 2026. g. Stoga je zasigurno (bilo) moguće osigurati primjereno razdoblje za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću radi izrade što boljeg zakonskog okvira za reguliranje pitanja vezanih uz uvođenje ovog registra. Građani RH često različitim tijelima trebaju dostavljati podatke i dokumentaciju koji su već dostupni drugim tijelima. Stoga je pozitivan cilj da građani više ne moraju podnositi zahtjeve i dostavljati dokumentaciju u cilju ostvarivanja određenih prava, osobito s obzirom na vrijeme u kojem živimo i digitalizaciju javne uprave lako pozdravljamo nastojanja kojima se teži postići administrativno rasterećenje građana/ki, budući da se radi o registru koji će sadržavati znatan broj osobnih podataka građana, naglašavamo kako je umjesto načelnog definiranja svrhe već samim Zakonom iznimno važno precizno definirati sve svrhe za koje se podaci preuzimaju/prikupljaju, kao i tko će sve imati pristup podacima za koju svrhu i koja su pravila za pristup i korištenje ovog registra. Jasno određivanje svrha prikupljanja podataka važno je zbog mogućih učinaka prikupljanja podataka na ostvarivanje ljudskih prava, pri čemu podsjećamo da je člankom 16. stavak 2. Ustava RH propisano da svako ograničenje slobode ili prava mora biti razmjerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju. Osim toga, građani/ke trebaju biti informirani o tome za koje se potrebe izjašnjavaju o svojim osobnim podacima i kako će se ti podaci koristiti. Nadalje, ukazujemo da se u Ocjeni stanja navodi da će se digitalnom razmjenom podataka moći osigurati razmjena potrebnih podataka čime će se građani/ke administrativno rasteretiti u provedbi pojedinih postupaka, no ukazujemo da će za postizanje opisanog moguće trebati izmijeniti i propise koji uređuju pojedine postupke (npr. povodom zahtjeva za stambeno zbrinjavanje temeljem Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima ili zahtjeva za priznavanje prava na mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju). Primjećujemo kako je primarna svrha uspostave Središnjeg registra navedena u Ocjeni stanja adekvatnija provedba socijalne politike, navedena i u članku 2. Zakona te nakon toga prikupljanje podataka o stanovništvu koji su se do sada prikupljali Popisom stanovništva. No, iako se Središnji registar uvodi primarno zbog ostvarivanja socijalnih prava i statistike o stanovništvu, nije predviđeno da ga vodi tijelo državne uprave nadležno za socijalnu politiku ili tijelo nadležno za statistiku već Ministarstvo financija, Porezna uprava. U ocjeni stanja pojašnjava se kako se Porezna uprava „nameće kao najbolje rješenje s obzirom da prema djelokrugu rada određuje i dodjeljuje OIB te da su u Informacijskom sustavu PU sadržani svi podaci o ostvarenim dohocima i drugim primicima te dostupni podaci o imovini osoba“. No,

Središnjeg registra. Puna funkcionalnost Središnjeg registra predviđa se u 2026. godini uspostavom modula za građane. Ovim putem napominjemo kako je cilj uspostave Središnjeg registra omogućiti na jednom mjestu u usporedivoj vremenskoj i prostornoj dimenziji podatke o stanovništvu i kućanstvima s povezanim podacima o primicima i imovini. Uspostava Središnjeg registra mora se temeljiti na razvijenim rješenjima dostupne digitalne tehnologije u razmjeni podataka između Središnjeg registra i ostalih službenih evidencija te u razmjeni podataka između Središnjeg registra i građana Republike Hrvatske. Nadalje cilj ovog projekta je i osigurati trajnu ažurnost točnost podataka u samom Središnjem registru. Uspostava Središnjeg registra omogućit će nužno potrebne sustave napredne analitike podataka koja će unaprijediti rad svih javnopravnih tijela. S obzirom na ciljeve koji se žele postići ovim Nacrtom prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona), određuje se da Središnji registar uspostavlja i vodi Ministarstvo financija, Porezna uprava (u daljnjem tekstu Porezna uprava). Porezna uprava kao voditelj Središnjeg registra nameće se kao najbolje rješenje s obzirom da prema djelokrugu rada određuje i dodjeljuje OIB-a te da su u Informacijskom sustavu Porezne uprave sadržani svi podaci o ostvarenim dohocima i drugim primicima te dostupni podaci o imovini osoba. Kako je i poznato, OIB je temelj za službene evidencije u svim tijelima u Republici Hrvatskoj pa sukladno tome svi podaci sukladno prijedloga Zakona koji će se razmjenjivati sa tijelima za potrebe ovog Nacrta prijedloga zakona primarno se razmjenjuju na temelju OIB-a. Osim navedenog Nacrta prijedloga zakona, propisati će i podzakonski akti kojim će se obuhvatiti sve podatke u Središnjem registru, odnosno svrhe te sadržaj podataka za potrebe korisnika. Prema prijelaznim i završnim odredbama ovoga Nacrta prijedloga zakona ministar financija u obvezi je donijeti navedeni podzakonski akt najkasnije do 30. lipnja 2026. godine. Nacrtom prijedloga zakona omogućava se ustroj Središnjeg registra. Podaci potrebni za ustrojavanje Središnjeg registra preuzimaju se iz službenih evidencija navedenih u predmetnom Prijedlogu zakona. Za sve ostale podatke koji su prepoznati za potrebe funkcioniranja Središnjeg registra primjerice za statističke obrade ili priznavanje određenih prava propisanih posebnim propisima (primjerice podaci o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu), a za koje ne postoji službena evidencija predviđeno je da se isti mogu prikupljati putem izjave. Ovim putem naglašavamo kako građani dobrovoljnom izjavom mogu dati podatke o materinskom jeziku, nacionalnosti, vjeri sukladno Prijedlogu zakona pri čemu se nedostavljanje tih podataka neće smatrati prekršajem. Ponavljamo kako se podaci iz Središnjeg registra koriste se za ostvarivanje socijalnih prava, provođenje statističkih, društvenih, ekonomskih i drugih istraživanja, obradu podataka za koju postoji pravna osnova te za učinkovito vođenje upravnih, poreznih i drugih postupaka korisnika određenih ovim Nacrtom prijedloga zakona. Pritom napominjemo, kako se prikupljanje i obrada osobnih podataka u Središnjem registru provodi se sukladno propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka.

prema članku 9. prijedloga Zakona, niti jedan od podataka o kojima Porezna uprava vodi evidenciju ne ulazi u sadržaj Središnjeg registra, osim OIB-a. Dakle, nije jasno zašto registar vodi tijelo koje ne ostvaruje niti jednu od dvije svrhe zbog kojih se Središnji registar uspostavlja, pri čemu niti podaci iz evidencija tog tijela ne ulaze u sadržaj registra (osim OIB-a s kojim raspolažu i druga javnopravna tijela). U okviru općenitih primjedbi posebno ističemo kako je riječ o propisu koji se neposredno tiče ostvarivanja više ljudskih prava, a može dovesti i do povrede pojedinih prava, uključujući prava na privatnost i zaštite osobnih podataka te do diskriminacije. Obveza dostave osobnih podataka koja se Zakonom uvodi može imati utjecaj na ostvarivanje prava na privatnost, a koje može biti ograničeno samo u skladu s načelom razmjernosti iz članka 16. stavak 2. Ustava RH, kojim je propisano da svako ograničenje slobode ili prava mora biti razmjerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju, što iz ovog Zakona nije jasno. Također, uspostava Središnjeg registra u kojemu će biti sadržani i osobni podaci o karakteristikama građana/ki koje su zaštićene osnove diskriminacije sukladno Zakonu o suzbijanju diskriminacije, a bez jasno definiranih uloga korisnika podataka i ovlaštenja pristupa, može dovesti do zloupotreba i diskriminacije. Pri tome su korisnici podataka iznimno velik broj institucija (tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje se dijelom financiraju, izravno ili neizravno, iz sredstava proračuna ili kojima su osnivači, odnosno jedan od osnivača Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe kojima su povjerene javne ovlasti, u kojima pak radi iznimno velik broj osoba. S obzirom na sve navedeno, uspostava Središnjeg registra mora biti precizno i pažljivo osmišljena, dok iz teksta Zakona koji se nalazi u savjetovanju nije dovoljno jasno hoće li primorati građane/ke da se izjašnjavaju o nekim svojim osobinama koje predstavljaju osobne podatke i zaštićene osnove diskriminacije, kao niti tko će sve i za koje potrebe u njih imati uvid, odnosno nisu jasno propisane odgovornosti korisnika. Pri tome, obzirom da se navodi da je jedna od posljedica koja će proisteći iz donošenja Zakona ukidanje potrebe popisa stanovništva ukazujemo da trenutno popis stanovništva sadržava i osobne osjetljive podatke kao što su vjera i nacionalna pripadnost, međutim člankom 13. Zakona o popisu stanovništva, kućanstva i stanova u RH u 2021. godini (NN 25/20, 34/21) propisuje se da su podaci prikupljeni u Popisu, koji se izravno ili neizravno mogu dovesti u vezu s pojedinom fizičkom osobom na koju se odnose, povjerljivi i službena su tajna. Inače, za potrebe izrade politika, uključujući suzbijanja diskriminacije, poželjno je prikupljanje podataka o jednakosti (tzv. equality data). Međutim, takvi podaci, kao što se na primjer navodi u Akcijskom planu EU-a za antirasizam za razdoblje 2020. – 2025. se prikupljaju uz „potpunu usklađenost s pravilima o zaštiti podataka, ponajprije kako bi se ublažili svi mogući rizici od nepravilne upotrebe ili zlouporabe”. Naime, iz aspekta suzbijanja diskriminacije

ukazujemo da uvidom u i korištenjem osjetljivih osobnih podataka može doći do diskriminacije temeljem osobnih podataka koji predstavljaju osnove diskriminacije, a koji će biti dostupni u registru. Moguće je pri tome da dođe do diskriminacije pojedinih skupina kroz način na koji se od strane sustava koriste podatci, ali i do diskriminacije od strane pojedinih osoba koje imaju uvid u podatke, kojih je jako veliki broj. Stoga je važno u zakon ugraditi učinkovite mehanizme zaštite pri definiranju, prikupljanju, spremanju i korištenju podataka, osobito onih koji su osjetljivi i osobni, a kako bi se preduhitrile i spriječile mogućnosti zlorabe i diskriminacije. U Zakonu ovih mehanizama nema dovoljno, odnosno nisu niti predviđeni na strani korisnika podataka, već su predviđene samo sankcije za građane. S obzirom na sve navedeno, uspostava Središnjeg registra mora biti precizno i pažljivo propisana te iz zakona mora biti jasno hoće li obvezivati građane/ke da se izjašnjavaju o nekim svojim osobinama koje predstavljaju osobne podatke i zaštićene osnove diskriminacije s mogućnošću novčanog kažnjavanja onih koji ne dostave podatke te moraju biti jasno propisane svrha prikupljanja podataka te uloga i odgovornosti korisnika koji će te podatke koristiti. Zbog svega navedenog smatramo da je ovaj Zakon potrebno značajno doraditi prije usvajanja, a u odnosu na pojedine odredbe ističemo i sljedeće primjedbe. Naposljetku, ovim putem ukazujemo moguće rizike vezane uz korištenje ovog registra za detektiranje zlorabe sustava socijalnih davanja, poreznih oslobođenja i olakšica. Pri tome se nigdje u Prijedlogu zakona kao svrha donošenja ovog propisa ne navodi detektiranje prijevара, međutim „onemogućavanje zlorabe sustava socijalnih davanja, poreznih oslobođenja i olakšica“ navedeno je kao jedan od pet ciljeva uvođenja Središnjeg registra u prezentaciji objavljenoj na stranicama Vlade RH. Pri tome unaprijed dodatno ukazujemo na izazove ukoliko bi se za isto koristila umjetna inteligencija, a na što ukazuju primjeri iz drugih zemalja. Naime, bilo je već više primjera korištenja algoritama te umjetne inteligencije u postupcima za detektiranje poreznih prijevара i zlorabe sustava socijalnih davanja koristeći podatke iz državnih registara koji su doveli do povreda prava i diskriminacije, primjerice u Nizozemskoj, Francuskoj i u Srbiji. Stoga je već pri kreiranju registra isto potrebno imati u vidu, kako bi se izbjeglo da do sličnih slučajeva moguće u budućnosti dođe i u Hrvatskoj.

8 **Krešimir Grgić**
PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM
REGISTRU STANOVNIŠTVA
 Ozna sve dozna.

Primljeno na znanje
 Primljeno na znanje.

<p>9 Tomislav Filjak PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, I.USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Pregled ovog prijedloga Zakona ostavlja dojam kako je interno nazivlje nekog odjela (vjerojatno informatičara u Poreznoj upravi) pretočeno u Zakon, pa je sve puno pojmova poput "registar", "generiranje", "institucionalna kućanstva" i sl. U duhu nedavno usvojenog Zakona o hrvatskom jeziku držim kako bi u izradu ovog Zakona trebalo uključiti jezične stručnjake i izgraditi primjerenije nazivlje. Primjerice uz riječ "registar" rječnici stranih riječi obično navode niz hrvatskih pojmova, a najčešće popis, pregled, upisnik i niz drugih značenja u glazbi, tiskarstvu, informatici. Ne bi li bilo primjerenije umjesto "Središnji registar stanovnika" uvesti naziv poput "Središnji popis stanovnika", "Porezni popis stanovnika", "Porezni upisnik stanovnika" ili neki drugi oblik koji na hrvatskom jasno označuje predmet ovog Zakona. Ukoliko ovakav "središnji upisnik" ili "registar" zamijeni desetljetne popise stanovništva trebalo bi pojasniti koje posljedice ima za propise koji se izravno pozivaju na dosadašnji desetljetni popis, kako to utječe na rad državnog statističkog zavoda i hoće li i tko nadalje objavljivati redovne statističke publikacije vezne uz statistiku stanovništva. Također, dosadašnja iskustva sa spajanjima različitih državnih baza podataka ne ulijevaju povjerenje. Primjerice još uvijek nema nedvojbenog odgovora zašto se desetljetni popis stanovništva i popisi birača toliko razlikuju. Također, ni na manjim skupinama kojima su izdani OIB-ovi, poput stranih radnika, nije pokazana uvjerljivost u spajanju različitih baza podataka. Dakle, broj izdanih dozvola, broj radnika prijavljenih na mirovinski i zdravstveni zavod, a onda vjerojatno i onih koji su ubilježeni kao porezni obveznici, kao što vidimo iz novina, nemaju veze jedan s drugim i razlikuju se dramatično, pa se onda naknadno nalaze neka tumačenja, ali nema jasnog odgovora koliko stranaca legalno radi u RH, samo znamo da ih ima puno ilegalnih i da ih isto ima puno koji nisu ni zastali u RH nego im je to bila ulaznica za nekuda dalje u EU. Stječe se dojam o kaosu koji je stvorila državna uprava oko uvoza stranih radnika, koji da nije ciljan bio bi smiješan. Dakle, što nam jamči da ovaj registra neće stvoriti sličan kaos i sadržavati skroz nepouzdanu podatke. OIB je Porezna uprava valjda izdala i svim hrvatskim biračima i svim stanovnicima RH, a valjda i svim legalnim stranim radnicima. Stoga osim navođenja OIB-a kao jamstva, trebalo bi pružiti još neka obrazloženja koja jamče pouzdanost ovakvog "Središnjeg poreznog popisa stanovnika" i ukidanje desetljetnog popisa.</p>	<p>Nije prihvaćen Odredbe kao i izričaj u predmetnom Nacrtu prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva preuzeti su na temelju propisa iz prakse Europske unije i primjeru drugih država koje su na vrlo sličan način uspostavile registar stanovništva. Ustrojavanje Središnjeg registra stanovništva (dalje: Središnji registar) moguće je ostvariti preuzimanjem podataka iz već postojećih izvora podataka putem OIB-a. Međutim za očekivati je da sve postojeće službene evidencije, koje moraju služiti kao izvor podataka za ovakav registar, nemaju potpunu upisanost podataka putem OIB-a. Upravno kako se Središnji registar nameće kao dugoročno i održivo rješenje za ostvarenje ciljeva postoji jasna obveza svih izvora podataka da rade na poboljšanju kvalitete upisanih podataka. Dakle, trenutna manjkavost određenih podataka nije zapreka u ostvarenju zacrtanih ciljeva Središnjeg registra već upravo suprotno, ovim putem se omogućava kontinuirano praćenje i unaprjeđenje upisanih podataka u različitim registrima.</p>
<p>10 Miljenko Martinis PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, I.USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Komentari na Prijedlog Zakona o Središnjem registru stanovništva Prijedlog Zakona o Središnjem registru stanovništva (Prijedlog Zakona / Prijedlog) prelagatelja Vlade Republike Hrvatske (Vlada), Ministarstva financija (MF), Porezne uprave (PU)</p>	<p>Primljeno na znanje Komentar je primljen na znanje.</p>

kakvog danas imamo ispred sebe, objavljenog za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću, nije zakon opasnih namjera! To je jedan iznimno opasan zakon kakav nikad ne bi trebao biti donesen! S obzirom na neprirodno kratak rok od samo 10 dana za isčitavanje, raščlambu, te davanje mišljenja i iznošenje prijedloga, koje je Vlada ostavila građanima, nema vremena za opširnije obrazlaganje nego samo za ocjene i stavove. Zakon se odnosi na registar. Registar je svaki onaj državni i/ili javni upisnik kojega po zakonu vode tijela državne, odnosno tijela javne vlasti. Glavna značajka registra je da on ima kontitativni značaj, tj. entiteti nastaju ili počinju postojati tek upisom u odgovarajući registar. Jednako, već upisani entiteti, tj. oni koji postoje, prestaju postojati tek upisom prestanka, odnosno upisom brisanja entiteta u isti registar. (Iznimka su Državne matice tj. Matica rođenih i Matica umrlih za što postoje posebni razlozi). Ovdje dolazimo do druge najvažnije značajke registara. Registri su oni upisnici u kojima ne postoji brisanje ili ažuriranje podataka. To su oni upisnici u kojima se podaci, činjenice, informacije, isprave ili dokumenti samo dodaju (tzv. Add in upisnici), a upisuje se trenutak njihovog prestanka. Upisani podaci se u registrima trajno čuvaju. Upisnici mogu nositi razne nazive. To mogu biti knjige, evidencije, očevidnici, registri, zbirke, matice ili naprosto upisnici. Neki državni i javni upisnici koji imaju značaj registara, ne zovu tako nego tradicionalno nose drugačije nazive koji su se održali do danas. Primjerice, Zemljišne knjige, Katastar zemljišta, Matica rođenih, Evidencija državljanstva, Upisnik brodova imaju značajke registra. Drugi upisnici koji nose naziv registra stvarno i jesu registri, npr. Registar birača, Sudski (Trgovački) registar, Obrtni registar. Međutim, neki nisu. Središnji registar stanovništva kakav se ovim Prijedlogom Zakona nastoji uvesti, po dvjema prethodno istaknutim značajkama – nije registar, nego je kompilacija ogromne količine raznih heterogenih upisnika. Ovdje dolazimo i do treće bitne značajke registara, koju, doduše imaju i neki drugi upisnici, a ta je da je opseg i sadržaj registara ograničen na točno određeni entitet i odlučne činjenice s njim u vezi definiran zakonom. Takvi čvrsto određeni entiteti su zemljišna čestica, vlasništvo nekretnine, fizička (naravna) osoba, brak muškarca i žene, državljanstvo osobe, zdravstveno osiguranje osobe itd. Po definiciji, niti jedan od navedenih entiteta ne nastaju u Središnjem registru stanovništva nego u svom, obično zakonom propisanom, posebnom registru. Kompilacija od stotinjak i više upisnika, čiji sadržaj bi se trebao naći u Središnjem registru stanovništva, a koje je predlagatelj predstavio prije samo nekoliko dana, točnije u Narodnim novinama od 23. veljače 2024. godine (NN-21/2024) u Odlukom o određivanju temeljnih registara, govori kako predlagatelj ne poznaje materiju, miješa kruške i jabuke te pridonosi jednom općem neredu u strukturama i organizaciji podataka čime unosi golemu prijetnju privatnosti, zaštiti osobnih podataka, sigurnosti podataka kao i zaštiti podataka od zloporaba. Najveća prijetnja ugrožavanju privatnosti, osobnih podataka i interesa građana proizlazi iz činjenice da Središnji registar

stanovništva olakšava i omogućuje jednostavno, a nezakonito spajanje i povezivanje podataka. Umjesto da je povezivanje u svakom pojedinačnom slučaju predviđeno i određeno zakonima, Središnji registar stanovništva upravo predstavlja takvu već od samoga svog nastanka, veliku skupinu unaprijed povezanih podataka i informacija za koje korisnici ne moraju više tražiti i dobiti ovlast za povezivanje jer im ono već unaprijed takvo stoji na raspoložbi. Središnji registar stanovništva time postaje poprište sumnjivih i nezakonitih aktivnosti koje mogu opasno vrijeđati ustavna prava građana za koje oni i ne znaju ili nisu ni svjesni da su tim Registrom omogućeni. Valja naglasiti kako u hrvatskom pravnom okviru nedostaju bar dva nužno potrebna zakona kojima se trebalo detaljno urediti područje privatnosti i područje registara. Radi se ključnim krovnim zakona, a to su Zakon o zaštiti privatnosti i Zakon o državnim i javnim registrima. Predlagatelji bi se trebali ozbiljno pozabaviti tim pitanjem.

11	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, II.OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p> <p>U Centru za mirovne studije smatramo kako je od sjednice Vlade 31. kolovoza 2023. godine, kada je dodatkom Nacionalnog plana oporavka i otpornosti prihvaćena mjera uspostave Registra stanovništva, obitelji i kućanstava pa do upućivanja nacrta Zakona na javno savjetovanje premalo uloženo u potrebne i kvalitetne konzultacije sa stručnom javnosti u području zaštite podataka o jednakosti koji se prikupljaju u Registar. Zabrinuti smo kako bi se radi manjkavosti u procesu izrade zakonskog prijedloga mogle desiti nesagledive povrede prava građana na zaštitu podataka budući da ovaj registar prikuplja kako i sami navodite, vrlo osjetljive podatke. Predloženi Registar prikuplja upravo podatke na temelju kojih su građani žrtve kršenja prava i diskriminacije - nacionalnost, vjera i seksualna orijentacija prije svega, ali i socijalni i imovni status. Dodatno, zabrinjava izostanak precizne definicije svih mogućih svrha prikupljanja ili preuzimanja podataka, kao i definiranje koje sve institucije će imati pristup podacima. Izrazito je problematična široka definicija u čl. 5 koja kao jedne od korisnika navodi „pravne osobe koje se dijelom financiraju, izravno ili neizravno, iz sredstava proračuna ili kojima su osnivači, odnosno jedan od osnivača Republika Hrvatska“, budući da takva definicija obuhvaća vrlo širok dijapazon pravnih osoba. Smatramo kako korisnici podataka moraju biti taksativno popisani, a u skladu sa svrhom ovog zakona te mogućnostima poštivanja propisa o zaštiti osobnih podataka. Također, u prijedlogu zakona primjećuje se nedostatak zaštitnih mehanizama i sankcija za „curenje“ osjetljivih podataka, ali su zato razrađene sankcije za građane koji na vrijeme ne prijave promjene u registar što ukazuje na manjkavost prilikom razrade zakonskog rješenja. Prema našim saznanjima, u proces izrade nacrta zakona nisu bile uključene pravobraniteljske institucije, a niti nalazimo na informaciju je li napravljena procjena učinka propisa na ljudska prava, što bi bio demokratski i proceduralni minimum u slučaju ovog zakona. S obzirom na početak primjene zakona (siječanj 2025. godine), predlažemo da se ovaj zakon povuče iz hitne procedure i vrati na doradu na način da se izradi procjena učinka propisa na ljudska prava i da se u skupinu za izradu zakonskog prijedloga uključe i predstavnici pravobraniteljskih institucija, Agencije za zaštitu osobnih podataka kao i drugi neovisni stručnjaci u području prikupljanja podataka o jednakosti.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Obrazac prethodne procjene za Nacrt prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona) objavljen je na internet stranici e-Savjetovanja u sklopu Plana zakonodavnih aktivnosti za 2024. godinu od 11. do 25. listopada. 2023. godine. Analizom dostavljenog Obrasca prethodne procjene nisu utvrđeni izravni učinci Nacrta prijedloga zakona i adresata, stoga za ovaj Nacrt prijedloga zakona nije potrebno provoditi postupak procjene učinaka propisa.</p>
----	--	--

12	<p>Josipa Kern PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Trebalo bi dodati sekciju: Središnji registar stanovništva treba biti osnova za izradu biračkih popisa u svakom trenutku kada se za to pokaže potreba. Također, da Središnji registar stanovništva treba voditi Ministarstvo uprave ili Ministarstvo uprave zajedno s Ministarstvom financija.</p>	<p>Nije prihvaćen Nacrtom prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva predlaže se, među ostalim, ustrojavanje administrativnog registra stanovništva u Republici Hrvatskoj. Ustrojavanje Središnjeg registra stanovništva (dalje: Središnji registar) moguće je ostvariti preuzimanjem podataka iz već postojećih izvora podataka putem OIB-a. Međutim za očekivati je da sve postojeće službene evidencije, koje moraju služiti kao izvor podataka za ovakav registar, nemaju potpunu upisanost podataka putem OIB-a. Upravno kako se Središnji registar nameće kao dugoročno i održivo rješenje za ostvarenje ciljeva postoji jasna obveza svih izvora podataka da rade na poboljšanju kvalitete upisanih podataka. Dakle, trenutna manjkavost određenih podataka nije zapreka u ostvarenju zacrtanih ciljeva Središnjeg registra već upravo suprotno, ovim putem se omogućava kontinuirano praćenje i unaprjeđenje upisanih podataka u različitim registrima.</p>
13	<p>elen bambić PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA Može li se znati koliki je trošak uvođenja ovog registra po godinama 2024., 2025., 2026., te održavanje dalje?</p>	<p>Prihvaćen Dodatkom Nacionalnom planu oporavka i otpornosti (NPOO), prihvaćenom na sjednici Vlade RH 31. kolovoza 2023. prihvaćena je mjera uspostave Središnjeg registra stanovništva (dalje : Središnji registar). U navedenim dokumentu transparentno je iznijet i procijenjen trošak uspostave Središnjeg registra. Sredstva za provedbu projekta su osigurana u državnom proračunu za 2024. godinu i projekcijama za 2025. i 2026. godinu i iznose 12, 8 milijuna eura plus PDV.</p>

14	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 1. S obzirom na obuhvat zakona koji je primarno usmjeren prema obradi osobnih podataka, zakon nužno mora sadržavati članke kojima će urediti: (i.) poštivanja prava na zaštitu osobnih podataka što između ostalog uključuje da podaci moraju biti primjereni, točni, relevantni i ne prekomjerni s obzirom na svrhe za koje su prikupljeni i obrađivani; (ii.) tehničko-tehnološke sigurnosne mjere kako bi se zaštitilo od slučajnog gubitka ili neovlaštenog pristupa i upotrebe podataka; (iii.) postupak kojim će se ispitaniku omogućiti da bude informiran da su podaci koji se odnose na njega/nju čuvani od strane drugih te mu se mora omogućiti pristup podacima i mogućnosti da ih u određenim slučajevima izbriše ili ispravi; te (iv.) općenito udovoljavanje svim uvjetima propisa o zaštiti osobnih podataka, a s obzirom na uspostavu Središnjeg registra i nove obrade podataka koje to podrazumijeva. Podsjećamo da su prve rasprave o zaštiti osobnih podataka nastale upravo zbog donošenja ovakvih zakona kao što je to primjerice bilo u Švedskoj 1970. godine kada se rasprava razvila upravo potaknuta provedbom popisa stanovništva na temelju Zakona o stanovništvu i stanovanju koji je donesen ranije te godine. Tada je zakon donesen bez adekvatne javne rasprave i s brojnim propustima povodom čega su se i razvijala osnovna počela sustava zaštite osobnih podataka. S obzirom da se ovaj zakon donosi u 2024. godini nedopustivo je da se ovaj zakon donosi bez prethodne analize posljedica koje će zakon imati na pravo na zaštitu osobnih podataka stanovnika u Republici Hrvatskoj, a pogotovo je nedopustivo da zakon ne sadrži jamstva kojim bi se osiguralo da svi osobni podaci koji se obrađuju o hrvatskom stanovništvu budu obrađivani u skladu s postojećim standardima ljudskih prava.</p>	<p>Nije prihvaćen Pravo na zaštitu osobnih podataka jedno je od temeljnih prava svakog čovjeka koje se ostvaruje primjenom Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka i Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka. Odredbom članka 3. ovoga Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva dalje: (Nacrta prijedloga zakona) jasno se određuje načelo zaštite osobnih podataka te prikupljanje prema spomenutim propisima. Isto tako člankom 30. Nacrta prijedloga zakona propisuje se mogućnost korisnicima da pristupaju podacima iz Središnjeg registra stanovništva (dalje: Središnji registar) u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti polazeći od primjena načela zaštite osobnih podataka i načela povjerenje i točnosti. Dakle, korisnici mogu podatke iz Središnjeg registra koristiti samo za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, a koji proizlaze iz posebnih propisa.</p>
15	<p>elen bambić PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 2. Ne bi li se trebalo težiti uštedama? Čini mi se da se ponovno nešto radi radi socijalnih davanja. Kada će se početi ulagati u mlade, perspektivne i obrazovane? Što ćete sa iseljenim mladim obrazovanim osobama, kada ćete napraviti Registar takvih osoba? Kada ćete napraviti plan vraćanja tih osoba u RH? Ne biste li trebali sve slobodne snage usmjeriti na one koji će zemlju učiniti boljom. Zašto ponovno na one koji su potrebiti. Citiram g. Korlevića" to Vam je kao da vrhunski nogometni klub ulaže u treniranje igrača sa klupe, odnosno onog za koga se zna da nikada neće postići uspjeh". Što se tiče socijalnih davanja, kada Vam stvarno treba, nema ih nigdje.</p>	<p>Primljeno na znanje Komentar je primljen na znanje.</p>
16	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 3. Naslov iznad članka 3. izmijeniti tako da glasi: »Podredna primjena posebnih propisa«. Obrazloženje: Ovaj članak ne govori o načelu, nego supsidijarnoj primjeni posebnih propisa. Primjer ispravnog načela je članak 4.</p>	<p>Nije prihvaćen Prijedlog nije prihvaćen obzirom da se predmetnim člankom upravo propisuje načelo zaštite osobnih podataka.</p>

17	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 4. S obzirom na to da u slučaju pogrešnih podataka u registru građani moraju ispravke tražiti u izvornim registrima, a ne direktno u Registru stanovništva, smatramo ovu odredbu štetnom po građane. Naime, ovime se otvara mogućnost da se građani zakinu za određena prava iz razloga što se u takvim slučajevima pogrešni podaci koriste kao utvrđene činjenice koje su temelj za oduzimanje određenih prava, a da pritom procedura za ispravak netočnosti nije proporcionalna jer zahtijeva ispravak u izvornom registru, što predstavlja dodatno administrativno opterećenje za građane koje se nominalno ovim registrom htjelo izbjeći. Drugim riječima, sustav se na taj način postavlja tako da vrlo jednostavno donosi potencijalno štetne odluke za građane, a da pritom građanima nije osigurana jednostavna procedura za žalbu i ispravak netočnih podataka. Također, skup podataka iz čl. 9., st. 3. ovog Prijedloga Zakona temelj je za ostvarivanje cijelog niza socijalnih prava. Ti se podaci, prema čl. 11 ovog Prijedloga Zakona ažuriraju samo jednom u tri mjeseca, što znači da će od nastanka promjene u podacima do sljedećeg ažuriranja podataka u Registru stajati netočni podaci koji će se smatrati utvrđenim činjenicama za vođenje postupka, što također ide na štetu građana. Sve navedeno na taj način neće "povećati efikasnost provedbe upravnih, poreznih i drugih postupaka", što je u Ocjeni stanja navedeno kao jedan od glavnih posljedica Zakona.</p>	<p>Nije prihvaćen Nacrtom prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona) predlaže se, među ostalim, ustrojavanje administrativnog registra stanovništva u Republici Hrvatskoj. Ustrojavanje Središnjeg registra stanovništva (dalje: Središnji registar) moguće je ostvariti preuzimanjem podataka iz već postojećih izvora podataka putem OIB-a. Međutim za očekivati je da sve postojeće službene evidencije, koje moraju služiti kao izvor podataka za ovakav registar, nemaju potpunu upisanost podataka putem OIB-a. Upravno kako se Središnji registar nameće kao dugoročno i održivo rješenje za ostvarenje ciljeva postoji jasna obveza svih izvora podataka da rade na poboljšanju kvalitete upisanih podataka. Dakle, trenutna manjkavost određenih podataka nije zapreka u ostvarenju zacrtanih ciljeva Središnjeg registra već upravo suprotno, ovim putem se omogućava kontinuirano praćenje i unaprjeđenje upisanih podataka u različitim registrima. Člancima 10. i 11. ovoga Nacrta prijedloga zakona propisano je da se podaci u opći dio Središnjeg registra upisuju preuzimanjem podataka u realnom vremenu, dok se podaci u posebni dio preuzimaju tromjesečno. Dinamika preuzimanja podataka određena je prema potrebama korisnika za područje primjene ovoga Nacrta prijedloga zakona, vodeći računa o razmjernosti potreba prikupljanja i ažuriranja osobnih podataka. Isto tako, podaci se mogu preuzeti sa stanjem na određeni dan ako postoji potreba određenog korisnika podataka za obradu podataka predviđenu ovim Nacrtom prijedloga zakona.</p>
18	<p>Tomislav Filjak PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 5. Predlažem pojam "Središnji registar" upisati u cjelini kao "Središnji registar stanovnika" (ili koga?), bez obzira na članak 1., jer se ovdje taj središnji pojam Zakona opisuje. Nadalje, predlažem pojam "registar" zamijeniti s hrvatskom istoznačnicom te uvesti pojam poput "Središnji porezni popis stanovnika", "Središnji porezni upisnik stanovnika" ili već neki hrvatski oblik koji jezični stručnjaci smatraju primjerenim. Konačno, "Središnji registar" ili "Središnji porezni upisnik" ili kako već, opisati prema njegovom sadržaju. Ako dobro razumijem, riječ je o elektroničkom upisniku ili bazi podataka u kojoj za svakog stanovnika postoji određeni skup podataka te bi taj skup valjda trebalo točno opisati. Opis koji je ovdje naveden navodi ne na skup podataka za svakog pojedinog stanovnika već izgleda kao skup izvedenih brojčanih pregleda. Naime, primjerice "evidencija o broju stanovnika na području RH prema socijalnim obilježjima" može biti jedna tablica izvedena (vi bi rekli generirana) iz nekog upisnika u kojem je za svakog stanovnika upisan određen skup podataka o socijalnim obilježjima. Meni "...sadrži podatke o broju i prostornom rasporedu stanovnika na području Republike Hrvatske..." ne zvuči kao opis upisnika koji "...sadrži podatke za svakog stanovnika na području Republike Hrvatske..."</p>	<p>Nije prihvaćen Odredbe kao i izričaj u predmetnom Nacrtu prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva preuzeti su na temelju propisa iz prakse Europske unije i primjeru drugih država koje su na vrlo sličan način uspostavile registar stanovništva.</p>

<p>19</p>	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 5. U točki "izvori podataka", potrebno je jasno i nedvosmisleno popisati nadležna tijela. U točki "izjava" smatramo kako se osobi na koju se podaci odnose mora omogućiti pravo na ispravak netočnih i nepotpunih informacija, kao i pravo na brisanje osobnih podataka, a sukladno GDPR-u. U točki "korisnici podataka" smatramo kako korisnici podataka moraju biti taksativno popisani, a u skladu sa svrhom ovog zakona te mogućnostima poštivanja propisa o zaštiti osobnih podataka. Ovako definirani korisnici podataka obuhvaćaju preširok i prilično neodređen dijapazon tijela koji imaju pristup velikom broju osobnih podataka, od kojih su neki izrazito osjetljive prirode i mogu biti temelj za diskriminatorne radnje - nacionalnost, vjera i seksualna orijentacija prije svega, ali i socijalni i imovni status.</p>	<p>Nije prihvaćen U Nacrtu prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva u pojmovniku su određeni izvori podataka kao službene evidencije koje nadležna tijela vode prema posebnim propisima iz kojih se podaci preuzimaju u Središnji registar, dok je člankom 9. detaljno propisano od kojih izvora podataka se podaci upisuju u Središnji registar stanovništva. Korisnici podataka propisani su člankom 5. ovog Prijedloga zakona kao korisnici koji koriste podatke iz Središnjeg registra, u skladu s nadležnostima propisanim posebnim propisima, i to tijela državne uprave, druga državna tijela, pravosudna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje se dijelom financiraju, izravno ili neizravno, iz sredstava proračuna ili kojima su osnivači, odnosno jedan od osnivača Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe kojima su povjerene javne ovlasti. Ovakav način određivanja pojma uobičajena je praksa zakonodavnog propisivanja, a radi jednostavnosti i nepotrebnog opterećivanja zakona. Nadalje, podzakonskim aktima će se detaljno propisati svrhe, sadržaj podataka te obuhvat pristupa podataka pojedinog korisnika podataka. Isto tako odredbama Nacrta prijedloga zakona upisanim osobama omogućit će se uvid u podatke upisane u Središnji registar stanovništva. Stoga su izvjesne situacije u kojima će sama upisana osoba ili drugi korisnik ili Porezna uprava uočiti pogrešku ili nedosljednost u upisanim podacima. U tim slučajevima Porezna uprava će obavijestiti voditelja izvora podataka te tražiti provjeru upisanih podataka. Voditelji izvora podataka dužni su provjeriti ispravnost upisanih podataka.</p>
<p>20</p>	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 5. U stavku 1. točke 8. i 9. brisati. Obrazloženje: Navedeni pojmovi uređeni su Obiteljskim zakonom i smatram da su dovoljno jasni i uvriježeni da ih nije potrebno posebno definirati.</p>	<p>Nije prihvaćen Odredbom članka 5. propisuju se objašnjenja (definicije) pojmova koji se koriste za potrebe ovoga Nacrta prijedloga zakona, pa tako i pojmovi djeca i roditelji kako bi se jasno odredilo njihovo značenje u narednim zakonodavnim odredbama koje se primjerice odnose na pretpostavku postojanja kućanstva.</p>
<p>21</p>	<p>Ured pučke pravobraniteljice PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 5. U članku 5. stavak 1. točka 7. navodi se "kućanstvom se smatraju osobe koje zajedno nastanjuju stambenu jedinicu ili dio stambene jedinice te koje zajedno privređuju i troše, ako ovim Zakonom nije uređeno drugačije." Ukazujemo međutim da je za različite svrhe moguće potrebno gledati ove okolnosti odvojeno – moguće je i da osobe zajedno privređuju i troše, ali ne nastanjuju istu stambenu jedinicu (recimo studenti na studiju u drugom gradu čije troškove snose roditelji), kao i da osobe žive zajedno, no ne privređuju i ne troše zajedno.</p>	<p>Nije prihvaćen Za potrebe predmetnog Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedlog zakona), člankom 5. je propisana definicija kućanstva. Isto tako, odredbom članka 22. Nacrta prijedloga zakona propisuje se da će se podatak o kućanstvu generirati, po službenoj dužnosti, obuhvatom skupa osoba koje se u pravnoj teoriji smatraju članovima „uže obitelji“. Međutim, za sve slučajeve kada to nije u praktičnoj primjeni tako odnosno kada se članovima kućanstva smatraju i druge osobe, moguće je podnijeti Izjavu o članovima kućanstva bez obzira obuhvaća li se članovima kućanstva samo širi skup osoba koje nastanjuju istu stambenu jedinicu ili se obuhvaćaju i osobe koje su nastanjene na drugim adresama odnosno u drugim stambenim jedinicama na području Republike Hrvatske ili izvan nje.</p>

22	<p>Josipa Kern PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 5. pod brojem 6. treba dodati osim praroditelja (bake i djedovi) i praparoditelje. pod brojem 8. (popraviti gramatički): kći umjesto kćer pod brojem 9. roditeljima se smatraju biološki roditelji i posvojitelji</p>	<p>Djelomično prihvaćen Nacrtom prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedlog zakona), a nastavno na komentar pod brojem 6. za svaku upisanu osobu predlaže se omogućiti prikaz srodstva na pet razina praćenja i to: - roditelji, - baka i djed, - braća i sestre, - bračni drug/izvanbračni drug, životni partner, neformalni životni partner i - djeca. Podaci o osobama upisivat će se u Središnji registar isključivo putem OIB-a kao jednoznačnog identifikatora svake osobe te se na taj način stvara veza sukladno propisanoj razini srodstva. Dostupnost generiranih podataka o srodstvu važna je za učinkovitu provedbu ostvarivanja socijalnih prava, provedbu statističkih istraživanja, ali i za vođenje drugih pojedinačnih postupaka kao što je primjerice utvrđivanje nasljednika u ostavinskom postupku ili priznavanje porezne olakšice u poreznim postupcima. Odredbom članka 24. Nacrta prijedloga zakona propisuje se da će se podatak o kućanstvu generirati, po službenoj dužnosti, obuhvatom skupa osoba koje se u pravnoj teoriji smatraju članovima „uže obitelji“. Međutim, za sve slučajeve kada to nije u praktičnoj primjeni tako odnosno kada se članovima kućanstva smatraju i druge osobe, moguće je podnijeti Izjavu o članovima kućanstva bez obzira obuhvaća li se članovima kućanstva samo širi skup osoba koje nastanjuju istu stambenu jedinicu ili se obuhvaćaju i osobe koje su nastanjene na drugim adresama odnosno u drugim stambenim jedinicama na području Republike Hrvatske ili izvan nje. Nadalje, prihvaća se gramatički komentar (kći umjesto kćer). Nadalje, kod pojma roditelj smatramo da je za isti uobičajen navedeni izričaj.</p>
23	<p>Josipa Kern PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 5. stavak 1. Središnji registar je elektronički vođena službena evidencija koja sadrži podatke o stanovništvu na području RH s obzirom na prostor gdje žive, socijalna, ekonomska, obrazovna, migracijska stambena i ostala obilježja te podatke o srodstvu i podatke o kućanstvima.</p>	<p>Nije prihvaćen Navedeni pojam Središnjeg registra je propisan u članku 5. ovoga Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva sukladno potrebama i ciljevima uspostave Središnjeg registra stanovništva, stoga komentar ne prihvaćamo.</p>
24	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 7. S obzirom na to da su kao glavni razlozi uspostave Registra stanovništva preporuke Vijeća Europske unije za provedbu Europskog semestra koje se prvenstveno odnose na socijalnu politiku, konkretno "uspostavu registra u kojem će biti sadržani podaci putem kojih će se moći utvrđivati socijalna prava stanovnika i kućanstava ovisno o njihovoj ranjivosti odnosno ovisno o visini dohodovnog i/ili imovinskog cenzusa", nejasno je zašto ovaj Registar uspostavlja Ministarstvo financija, a ne Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike ili pak Ministarstvo pravosuđa i uprave koje je uglavnom zaduženo za vođenje različitih registara. Ovako postavljena nadležnost upućuje na usmjerenost na regulaciju financijskih izdataka države, a ne na kreiranje kvalitetnije socijalne politike koja bi bolje doprinijela smanjenju siromaštva.</p>	<p>Nije prihvaćen S obzirom na svrhu i ciljeve i koji se žele postići ovim Nacrtom prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva, određuje se da Središnji registar stanovništva (dalje. Središnji registar) uspostavlja i vodi Ministarstvo financija, Porezna uprava (u daljnjem tekstu Porezna uprava). Porezna uprava kao voditelj Središnjeg registra nameće se kao najbolje rješenje s obzirom da prema djelokrugu rada određuje i dodjeljuje OIB-a te da su u Informacijskom sustavu Porezne uprave sadržani svi podaci o ostvarenim dohocima i drugim primicima te dostupni podaci o imovini osoba.</p>

25	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 8. U stavku 1. navodi se povremeni boravak stranaca. Takav status stranaca u Hrvatskoj ne postoji u hrvatskom pravnom sustavu. U stavku 4. nedostaje riječ "stanovnika" nakon "putem identifikacijskog broja" jer u suprotnom iz stavka proizlazi da će se članovi obitelji stanovnika također uvoditi kao zaseban unos u registar, a ne samo kao podatak o srodstvu određenog već zavedenog stanovnika.</p>	<p>Prihvaćen Prijedlog je prihvaćen. Odredbe Nacrta prijedloga zakona će se prilagoditi sukladno komentarima.</p>
26	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 8. U stavku 4. riječi: »ovoga Zakona« zamijeniti riječima: »stavka 1. ovoga članka«. Obrazloženje: Nejasno je na što se misli pod pojmom »stanovnika« jer nije definiran u članku 5. pa se valjda misli na osobe koje udovoljavaju pretpostavkama iz članka 8. stavka 1.</p>	<p>Prihvaćen Prijedlog je prihvaćen.</p>
27	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 8. Stavak 3. brisati. Obrazloženje: Člankom 10. već je propisano da se podaci preuzimaju u realnom vremenu pa smatram da se podrazumijeva odredba ovog članka. Drugim riječima, čim se osoba upiše u Evidenciju o državljanstvu ili maticu rođenih, prema odredbi članka 10. stavka 1. se osoba upisuje u Središnji registar.</p>	<p>Nije prihvaćen Ovom odredbom propisuje se način upisa podataka o osobama u Središnji registar stanovništva pri čemu, kako bi se osigurala provedba temeljnog načela ovoga Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva – načelo povjerenja i točnosti, obvezuju se izvori podataka da osiguraju pravovremene i točne podatke za upis preuzimanjem u Središnji registar</p>
28	<p>Ured pučke pravobraniteljice PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 8. Članak 8. stavak 1. određuje da se u Središnji registar upisuju podaci o stanovništvu i definira kategorije stanovnika čiji podaci se upisuju, među kojima su i stranci koji imaju dozvolu povremenog boravka. Obzirom da ova kategorija nije navedena u Zakonu o strancima (NN br. 133/20, 114/22, 151/22) pretpostavljamo da je riječ o omašci u pisanju, na što predlagatelju skrećemo pozornost.</p>	<p>Prihvaćen Prijedlog je prihvaćen i prilagoditi će se odredbi predmetnog članka prema posebnim propisima tijela državne uprave nadležnog za unutarnje poslove.</p>
29	<p>Josipa Kern PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 8. u stavku 2 brisati "dostupne". Obrazloženje: i oni hrvatski državljani koji žive izvan Hrvatske moraju svoje podatke učiniti dostupnima (moraju ih dati) kao i državljani koji žive u Hrvatskoj. U suprotnom, takvi bi imali veću mogućnost da skrivaju svoje podatke iz bilo kakvih razloga.</p>	<p>Nije prihvaćen Prijedlog nije prihvaćen obzirom da u Republici Hrvatskoj ne postoji službena evidencija podataka o hrvatskim državljanima s prebivalištem u inozemstvu. Za potrebe uspostave Središnjeg registra stanovnika, a pored podataka o stanovništvu iz stavka 1. članka 8. Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva, prikupljaju se dostupni podaci o hrvatskim državljanima s prebivalištem u inozemstvu ukoliko takvi postoje.</p>

30	<p>MLADEN SKYPALA PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 8. (a) ili (1)? Ne pronalazim definiciju povremenog boravka. Ako se misli na privremeni boravak, znači li da će svi koji dobiju vizu za kratkotrajni boravak biti evidentirani radi povremenog boravka u RH? Je li vizni sustav povezan s OIB sustavom kako bi se prepoznalo osobe koje posjeduju OIB? Što je s osobama koje ne trebaju vizu a dolaze povremeno u RH? Kako se misli to kontrolirati? Znači li to da se neće evidentirati djeca hrvatskih državljana koji imaju OIB i to djeca koja nemaju dodijeljen OIB?</p>	<p>Primljeno na znanje Primjedba vezana uz numeraciju je primljena na znanje. Prilikom objave teksta Nacrta prijedloga zakona o Registru stanovništva na portalu e-Savjetovanja tekst se formatirao u abecednu numeraciju, umjesto u bročanu numeraciju. U izvornom obliku verzija (word verzija) koji je također objavljena na portalu e-Savjetovanja je bročana numeracija članaka i stavaka kroz cijeli tekst Nacrta prijedloga zakona. Primjedba vezana uz definiciju povremenog boravka prilagoditi će se prema posebnim propisima tijela državne uprave nadležnog za unutarne poslove.</p>
31	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 9. Osobni podaci koji se prikupljaju na temelju izjave stanovnika (st. 3) vrlo su osjetljivi podaci na temelju kojih su građani upravo žrtve kršenja prava i diskriminacije - nacionalnost, vjera i seksualna orijentacija prije svega. Ne vidimo razloge zbog kojih bi utvrđivanje tih podataka bilo obavezno. Naime, kada se oni prikupljaju u svrhu statističkih izvješća prilikom provedbe popisivanja stanovništva, oni se prikupljaju u anonimnoj formi upravo kako bi se omogućio prostor za iskreno izjašnjavanje koje inače nedostaje upravo zbog straha od moguće diskriminacije ako se građani javno identificiraju na seksualnoj, nacionalnoj i vjerskoj osnovi. Prikupljanje ovih osjetljivih podataka treba sagledati i iz perspektive količine i vrste korisnika podataka, a ovim Prijedlogom zakona korisnici obuhvaćaju preširok i prilično neodređen dijapazon tijela, što povećava bojazan od zloupotrebe podataka. Također, st. 5 predviđa se da se obuhvat podataka propisuje Vladinom Uredbom. Nema razloga da obuhvat podataka iz stavaka 2., 3. i 4. nije propisan već u samom Zakonu.</p>	<p>Nije prihvaćen Sam ustroj Središnjeg registra stanovništva (dalje: Središnji registar) predlaže se na način da se podaci preuzimaju iz već postojećih službenih evidencija putem OIB-a te da se tek točno određeni podaci prikupljaju izjavama osoba na koje se odnose. Izjava koju izjavljuje osoba, na koju se podaci odnose, smatra se osnovom za upis podataka u Središnji registar za činjenice koje se ne mogu preuzeti iz izvora podataka u skladu s odredbama ovoga Zakona. Napominjemo da je izjava kao takva dobrovoljna, a prikupljanje i obrada osobnih podataka u Središnjem registru provodi se sukladno propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka. Sadržaj podataka pojedine grupe osobnih podataka propisati će Uredbom Vlade Republike Hrvatske. Prema prijelaznim i završnim odredbama ovoga Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrta prijedloga zakona), propisana je obveza donošenja Uredbe do kraja veljače 2025. godine. Odredbom članka 2. ovoga Nacrta prijedloga zakona jasno se određuje načelo zaštite osobnih podataka te postupanje prema spomenutim propisima.</p>
32	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 9. U stavku 4. točki 2. iza riječi: »jeziku« staviti zarez. Obrazloženje: Vjerojatno je omaškom izostavljen.</p>	<p>Nije prihvaćen Odredba stavka je napisana u skladu s Jedninstvenim metodloško-nomotehničkim pravilima.</p>
33	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 9. U stavku 3. točki 4. iza riječi »stanovanja« staviti spojnicu. Obrazloženje: Vjerojatno je omaškom izostavljena.</p>	<p>Prihvaćen Prijedlog je prihvaćen.</p>
34	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 9. U stavku 3. točki 1. riječi »znanost i« brisati. Obrazloženje: Smatram da je nadležnost potrebno navesti što konkretnije, dakle ovdje je relevantno samo dio za obrazovanje. Primjerice, u stavku 2. točki 2. se ispravno nije propisalo »ministarstvo nadležno za pravosuđe i upravu« nego samo za upravu.</p>	<p>Nije prihvaćen Odredbe predmetnog članka će dodatno izmijeniti i prilagoditi.</p>

35	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 9. U stavku 2. točki 6. riječ: »zbirke« zamijeniti riječi: »Zbirke«. Obrazloženje: U ovom članku se može primijetiti da se iz nekog razloga neki registri pišu velikim početnim slovom (Evidencija OIB ili Registar osoba pod skrbništvom), a neki malim (državne matice, zbirka podataka o prebivalištu i boravištu). Budući da su ti registri određeni Odlukom o određivanju temeljnih registara (»Narodne novine«, broj 21/24), predlažem da se ne samo u ovom članku nego i u preostalom tekstu ovog Zakona ujednači pozivanje na odgovarajuće registre/evidencije.</p>	<p>Nije prihvaćen Nazivlje evidencija ili zbirke iz kojih će za potrebe Središnjeg registra stanovništva podaci preuzimati, preuzeti iz službenih naziva institucija- voditelja navedenih zbirki/evidencija</p>
36	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 9. U stavku 2. točki 2. jasnije propisati podatke o osobi. Obrazloženje: Na koje se točno podatke misli kad se kaže »podaci o osobi« jer su i podaci o braku ili roditeljima isto tako podaci o osobi, ali su svejedno navedeni kao zasebna točka. Je li uopće nužno prikupljati podatke kao što su vrijeme rođenja, zanimanje ili spol (to su podaci koji se nalaze u državnim maticama)? Kako točno ti podaci (osim eventualno godine rođenja) utječu na upravne, porezne i druge postupke?</p>	<p>Prihvaćen Prijedlog je prihvaćen.</p>
37	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 9. Riječi: »ministarstva nadležnog za« zamijeniti riječima: »tijela državne uprave nadležnog za«. Obrazloženje: Ne samo u ovom članku, nego i u preostalom tekstu Zakona bi trebalo umjesto općenitog pozivanja na ministarstvo koristiti predloženi naziv.</p>	<p>Prihvaćen Prijedlog je prihvaćen.</p>
38	<p>Ured pučke pravobraniteljice PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 9. Člankom 9. određuje se da se Središnji registar sastoji od općeg i posebnog dijela te se definira sadržaj registra, odnosno koji se podatci preuzimaju iz kojih postojećih javnih registara te koji se prikupljaju na temelju izjave. Budući da se najveći dio podataka preuzima iz postojećih registara skrećemo pažnju na naše komentare iznesene u vezi članka 30. Zakona, odnosno da sukladno Uredbi (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i slobodnom kretanju takvih podataka (dalje: Opća uredba), svaka obrada osobnih podataka treba biti transparentna u smislu da bi pojedinci trebali biti upoznati kako se njihovi osobni podaci prikupljaju, upotrebljavaju, daju na uvid ili na drugi način obrađuju, kao i do koje se mjere ti osobni podaci obrađuju ili će se obrađivati. Ukoliko voditelj obrade namjerava obrađivati osobne podatke u svrhu koja je različita od one za koju su prikupljeni, voditelj obrade bi prethodno o toj namjeri i svrsi trebao građanima/kama na jasan i razumljiv način pružiti potrebne informacije. Ako se osobni podaci legitimno mogu otkriti drugom primatelju, građane/ke bi trebalo informirati kada se osobni</p>	<p>Primljeno na znanje Primljeno na znanje. Nacrtom prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona) omogućava se ustroj Središnjeg registra stanovništva (dalje: Središnji registar). Podaci potrebni za ustrojavanje Središnjeg registra preuzimaju se iz službenih evidencija navedenih u predmetnom Nacrtu prijedloga zakona. Za sve ostale podatke koji su prepoznati za potrebe funkcioniranja Središnjeg registra primjerice za statističke obrade ili priznavanje određenih prava propisanih posebnim propisima (primjerice podaci o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu), a za koje ne postoji službena evidencija predviđeno je da se isti mogu prikupljati putem izjave. Ovim putem naglašavamo kako građani dobrovoljnom izjavom mogu dati podatke o materinskom jeziku, nacionalnosti, vjeri sukladno Nacrtu prijedloga zakona pri čemu se nedostavljanje tih podataka neće smatrati prekršajem, a koje odredbe će se u tom dijelu prilagoditi. Ponavljamo kako se podaci iz Središnjeg registra koriste se za ostvarivanje socijalnih prava, provođenje statističkih, društvenih, ekonomskih i drugih istraživanja, obradu podataka za koju postoji pravna osnova te za učinkovito vođenje upravnih, poreznih i drugih postupaka korisnika određenih ovim Nacrtom prijedloga zakona. Pritom napominjemo,</p>

podaci prvi put otkrivaju primatelju. Osim toga, članak 9. stavak 4. definira podatke koji se upisuju u poseban dio na temelju izjave, a to su: 1) podaci o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu, 2) vjeri i materinskom jeziku, 3) nacionalnosti te 4) kontakt podaci. U vezi prikupljanja podataka iz članka 9. stavka 4. točaka 1., 2. i 3. radi se o statusima i karakteristikama koje građani/ke nemaju dužnost prijavljivati državi, međutim Prijedlogom Zakona nije propisano da je izjašnjavanje o ovim statusima/karakteristikama dobrovoljno, što bi trebalo biti. Također, trenutno Zakonom nije propisano da građani/ke mogu odabrati ne izjasniti se vezano uz ove statuse/karakteristike, što također treba biti navedeno. Dodatno napominjemo kako su izvanbračna zajednica kao i neformalno životno partnerstvo instituti koji postoje kako bi se omogućilo ostvarivanje pojedinih prava za one građane/ke koji ne žele formalizirati svoje odnose pred državom, sklapanjem braka ili životnog partnerstva. No, sada se ovim Zakonom (namjeravano ili nenamjerno) uvodi obveza dostave podataka o tome u kojoj vrsti neformaliziranog odnosa građani/ke žive. Budući da u članku 9. nije propisano da osoba ima pravo ne izjasniti se o nekom statusu/karakteristici iz stavka 4. točaka 1., 2. i 3., a da je člankom 14. definirano da je Porezna uprava ovlaštena pozvati osobu da dostavi ove podatke te je sukladno članku 14. stavak 2. osoba dužna podatke dostaviti, proizlazi da se Zakonom uvodi obveza izjašnjavanja građana/ki o vrsti neformaliziranog odnosa u kojem žive, vjeri i jeziku te nacionalnosti. Dodatno je problematično i to što Zakon člankom 39. propisuje prekršajne kazne za osobu koja ove podatke ne dostavi ili ako ne dostavi promjenu u vezi podataka o izvanbračnoj zajednici/neformalnom životnom partnerstvu te vjeri i materinskom jeziku, u roku od 10 radnih dana. Stoga je nužno propisati da se ovi podaci prikupljaju na dobrovoljnoj osnovi i omogućiti da se osoba, ako to ne želi, ne mora izjasniti o niti jednom statusu/karakteristici iz članka 9. stavka 4. točaka 1., 2. i 3. S tim u vezi napominjemo i kako je važno kako će se definirati sadržaj izjave o vjeri i materinskom jeziku i izjave o nacionalnosti. Budući da je sadržaj ovih izjava od velike važnosti, budući će uz njih biti vezana i pitanja ostvarivanja nekih prava (npr. prava pripadnika nacionalnih manjina), a nije poznato hoće li imati samo mogućnost unošenja odgovora po želji (kao kod popisa stanovništva) ili unaprijed ponuđene opcije (hoće li biti otvorena ili zatvorena lista ponuđenih opcija ili nešto drugo) smatramo da je sve izjave koje će se popunjavati potrebno pripremiti i usvojiti kao priloge samog Zakona. Pri tome ukazujemo kako iz samog Zakona nije jasno jesu li u članku 9. stavcima 1., 2. i 3. navedeni svi podaci koji će se unositi u registar ili postoje i neke potkategorije ovih podataka koje će se unositi u registar, a uzimajući u obzir da je člankom 9. stavkom 5. propisano donošenje Uredbe Vlade RH kojom će se propisati „obuhvat podataka iz stavaka 2., 3. i 4.“. Naposljetku primjećujemo kako nije razvidno kako će uvođenje Središnjeg registra omogućiti ostvarenje svrhe zbog koje se on uspostavlja kako je opisano u Ocjeni stanja i članku 2. Zakona, odnosno

kako se prikupljanje i obrada osobnih podataka u Središnjem registru provodi se sukladno propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka.

ostvarivanja socijalnih prava, a budući da iz članka 9. ne proizlazi da će Središnji registar sadržavati podatke o primanjima, što je kriterij za priznavanje gotovo svih prava u sustavu socijalne skrbi. Člankom 29. Zakona omogućuje se povezivanje podataka iz Središnjeg registra s podacima iz Informacijskog sustava Porezne uprave, no oni ne čine sastavni dio Središnjeg registra definiran člankom 9. već je Porezna uprava ovlaštena povezivati ta dva registra, za potrebe provedbe vlastitih postupaka i postupaka drugih tijela. Osim toga, da bi Središnji registar mogao ispuniti svoju proklamiranu svrhu potrebno je u njega uključiti podatke o kvaliteti stanovanja, a trenutno se sukladno članku 9. stavak 3. točka 4., u vezi stanovanja preuzimaju podaci o stambenoj jedinici i kvaliteti stanovanja iz Informacijskog sustava uprave za geodetske poslove u kojima nema podataka o stanju nekretnine i njezinoj opremljenosti. Također nije jasno kako će se iz ovog registra dobiti informacija o nekim oblicima stanovanja bitnima za stvaranje socijalne slike i utvrđivanja socijalnih prilika, kao što je neprijavljeno stanovanje u podstanarstvu. Stoga ili članak 9. treba dopuniti tako da uključuje i druge podatke koji će omogućiti stvaranje socijalne slike ili treba redefinirati svrhu Središnjeg registra.

39 **Allianz ZB d.o.o.**

PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 9.

Obzirom da se podaci iz Središnjeg registra koriste i za obradu podataka za koju postoji pravna osnova društvo AZ kao jedan od niza obveznika primjene Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma predlaže kako slijedi: Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma propisana je obveza obveznika definiranih u članku 9. utvrđivati je li stranka ili stvarni vlasnik stranke politički izložena osoba, član obitelji politički izložene osobe ili bliski suradnik politički izložene osobe. U Republici Hrvatskoj ne postoji registar politički izloženih osoba, članova obitelji politički izloženih osoba niti bliskih suradnika politički izloženih osoba. U prijedlogu Zakona o Središnjem registru stanovništva propisuje se prikupljanje podataka o članovima obitelji (roditeljima i djeci, braku, životnom partnerstvu). Obzirom na navedeno, predlažemo da Središnji registar stanovništva uključuje i podatak o istaknutoj javnoj dužnosti kako je to propisano Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, te da se omogući pristup tim podacima svim obveznicima Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (ovlaštenim osobama). Sukladno navedenom predlažu se promjene/nadopune u članku 9. Zakona o središnjem registru stanovništva na način da se u stavku (3) doda: točka 5) podaci o istaknutoj javnoj dužnosti – iz izvora navedenih u popisu javnih dužnosti koje objavljuje Ured za sprječavanje pranje novca

Nije prihvaćen

Kako bi se osigurala provedba temeljnog načela ovoga Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona), načelo povjerenja i točnosti odredbama Nacrta prijedloga zakona obvezuju se izvori podataka da osiguraju pravovremene i točne podatke za upis preuzimanjem u Središnji registar stanovništva. U opći dio podaci se upisuju preuzimanjem podataka u realnom vremenu, dok se podaci u posebni dio preuzimaju tromjesečno. Dinamika preuzimanja podataka određena je prema potrebama korisnika za područje primjene ovoga Nacrta prijedloga zakona, vodeći računa o razmjernosti potreba prikupljanja i ažuriranja osobnih podataka.

40	<p>Josipa Kern PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 9. Podaci iz stavka 4 trebaju biti opcija u smislu da je izjava ostavljena na volju pojedinca /stanovnika (podaci nisu obavezni)</p>	<p>Djelomično prihvaćen Kako se u stavku 4. radi o podacima koji se mogu prikupljati izjavama, ovi podaci će se nadalje dopunjavati ili mijenjati na temelju izjave samo za potrebe i radi evidentiranja u Središnjem registru stanovništva. Primjedba će se u tom dijelu prilagoditi i naglasiti odredbi predmetnog stavka.</p>
41	<p>MLADEN SKYPALA PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 9. S obzirom da se ne smije ljude dijeliti zbog rase, nacionalnosti, vjere, seksualne orijentiranosti te bračnog statusa (ili životnog partnerstva) kao ni rase i zdravstvenog stanja nije mi jasno zašto se traže podaci o nacionalnosti, vjeri, braku i invalidnosti? Smatram da nema opravdanog razloga za prikupljanje takvih podataka kao ni za rasu i seksualnu orijentiranost stanovnika koje opravdano nisu stavljene kao podatak koji se prikuplja. S obzirom da nacionalnost i vjera ni na koji način ne utječu na prava i obaveze poreza a ni drugih prava i obaveza u državi prikupljanje ovih podataka bi trebalo biti zabranjeno jer se njima potiče isticanje takvih obilježja a koja ne bi smjela ni na koji način utjecati na prava i obaveze stanovništva. U najboljem slučaju prikupljanje ovih podataka mora biti na dobrovoljnoj bazi što se iz ovog članka ne može zaključiti. Možda u stavku (4) treba staviti dobrovoljnoj a neobaveznoj izjavi? (a), (b) ili (1), (2)? Referencirate se na stavak (2) koji ne postoji u ovom članku.</p>	<p>Djelomično prihvaćen U posebni dio Središnjeg registra stanovništva (dalje: Središnji registar) mogu se upisati podaci o stanovništvu na temelju izjave. Isto tako, izjava koju izjavljuje osoba, na koju se podaci odnose, smatra se osnovom za upis podataka u Središnji registar za činjenice koje se ne mogu preuzeti iz izvora podataka u skladu s odredbama ovoga Zakona. prikupljanje osobnih podataka putem izjava od osoba provoditi za podatke o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu, vjeri i materinskom jeziku te nacionalnosti. Prikupljanje osobnih podataka putem izjava od osoba provodi se za podatke o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu, vjeri i materinskom jeziku te nacionalnosti. Navedeni podaci prikupljat će se izjavom osoba na koju se podaci odnose, a isti će se upisivati ili inicijativom samih osoba, odnosno dobrovoljno ili po pozivu Porezne uprave. Primjedba vezana uz numeraciju je primljena na znanje. Prilikom objave teksta Nacrta prijedloga zakona o Registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga Zakona) na portalu e-Savjetovanja tekst se formatirao u abecednu numeraciju, umjesto u brojčanu numeraciju. U izvornom obliku verzija (word verzija) koji je također objavljena na portalu e-Savjetovanja je brojčana numeracija članaka i stavaka kroz cijeli tekst Nacrta prijedloga zakona.</p>
42	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 10. U zakonu je nužno definirati pojam "voditelji izvora podataka".</p>	<p>Nije prihvaćen Izvorima podataka smatraju se službene evidencije koje nadležna tijela vode prema posebnim propisima iz kojih se podaci preuzimaju u Središnji registar stanovništva prema članku 5. Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona). Dalje u odredbama Nacrta prijedloga zakona jasno su propisana nadležna tijela koja kao voditelji službenih evidencija odnosno izvora podataka dostavljaju podatke u navedeni registar.</p>

<p>43 Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 11. Skup podataka iz čl. 9., st. 3. ovog Prijedloga Zakona temelj je za ostvarivanje cijelog niza socijalnih prava. Ti se podaci, prema čl. 11. ovog Prijedloga Zakona ažuriraju samo jednom u tri mjeseca, što znači da će od nastanka promjene u podacima do sljedećeg ažuriranja podataka u Registru stajati netočni podaci koji će se smatrati utvrđenim činjenicama za vođenje postupka, što ide na štetu građana. Sve navedeno na taj način neće "povećati efikasnost provedbe upravnih, poreznih i drugih postupaka", što je u Ocjeni stanja navedeno kao jedan od glavnih posljedica Zakona. Uz to, ažuriranje podataka u realnom vremenu jedna je od glavnih prednosti digitalizacije koja u ovom slučaju u potpunosti nedostaje. Iz st. 4. nije jasno tko će biti zadužen za utvrđivanje potrebe za preuzimanjem stanja na određeni dan i postoji bojazan da će građani biti administrativno opterećeni podnošenjem zahtjeva za izvanredno ažuriranje podataka, što usporava i otežava ostvarenje prava.</p>	<p>Nije prihvaćen Kako bi se osigurala provedba temeljnog načela ovoga Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona), načelo povjerenja i točnosti odredbama Nacrta prijedloga zakona obvezuju se izvori podataka da osiguraju pravovremene i točne podatke za upis preuzimanjem u Središnji registar stanovništva. U opći dio podaci se upisuju preuzimanjem podataka u realnom vremenu, dok se podaci u posebni dio preuzimaju tromjesečno. Dinamika preuzimanja podataka određena je prema potrebama korisnika za područje primjene ovoga Nacrta prijedloga zakona, vodeći računa o razmjernosti potreba prikupljanja i ažuriranja osobnih podataka.</p>
<p>44 LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 11. Članak 11. brisati. Obrazloženje: Nejasno je zašto bi se ovi podaci preuzimali tromjesečno, nije da se toliko često mijenjaju za određenu osobu da bi se »zablokiralo« Središnji registar. Zašto se primjerice podatak o obrazovanju ne bi ažurirao u realnom vremenu jer se ne mijenja često, ali kad se promijeni (npr. osoba upiše studij ili izgubi status osiguranika obveznog zdravstvenog osiguranja) to bitno utječe na prava te osobe.</p>	<p>Nije prihvaćen Kako bi se osigurala provedba temeljnog načela ovoga Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona), načelo povjerenja i točnosti odredbama Nacrta prijedloga zakona obvezuju se izvori podataka da osiguraju pravovremene i točne podatke za upis preuzimanjem u Središnji registar stanovništva. U opći dio podaci se upisuju preuzimanjem podataka u realnom vremenu, dok se podaci u posebni dio preuzimaju tromjesečno. Dinamika preuzimanja podataka određena je prema potrebama korisnika za područje primjene ovoga Nacrta prijedloga zakona, vodeći računa o razmjernosti potreba prikupljanja i ažuriranja osobnih podataka.</p>
<p>45 Ured pučke pravobraniteljice PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 11. Ovim je člankom definirano da se podaci u posebni dio Središnjeg registra iz članka 9. stavka 3. Zakona upisuju preuzimanjem iz izvora najmanje jednom tromjesečno. Ukoliko se podaci ažuriraju jednom tromjesečno, a među koje ulaze i podatci o zaposlenju, isto može utjecati na nemogućnost ostvarenja određenih prava za građane/ke u postupcima u kojima bi se Središnji registar koristio kao izvor podataka o njihovom radnom statusu, ukoliko se isti ne ažuriraju u realnom vremenu. Stoga je ažuriranje potrebno vršiti učestalije, a za pojedine podatke, kao što su oni o radnom statusu građana, ažuriranje bi trebalo vršiti u realnom vremenu, odnosno preuzimati podatke iz izvora čim dođe do promjene, kako bi Središnji registar ostvario svoju svrhu.</p>	<p>Nije prihvaćen Kako bi se osigurala provedba temeljnog načela ovoga Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona), načelo povjerenja i točnosti odredbama Nacrta prijedloga zakona obvezuju se izvori podataka da osiguraju pravovremene i točne podatke za upis preuzimanjem u Središnji registar stanovništva. U opći dio podaci se upisuju preuzimanjem podataka u realnom vremenu, dok se podaci u posebni dio preuzimaju tromjesečno. Dinamika preuzimanja podataka određena je prema potrebama korisnika za područje primjene ovoga Nacrta prijedloga zakona, vodeći računa o razmjernosti potreba prikupljanja i ažuriranja osobnih podataka.</p>

46	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 12. Stavkom 2 predviđeni su načini podnošenja izjave. Nije predviđena mogućnost dostave podataka za nepokretne, teško pokretne ili građane koji su na neki drugi način spriječeni fizički doći do ispostave Porezne uprave, a istovremeno su informatički nepismeni ili ne posjeduju uređaj kojim bi mogli podnijeti izjavu. U st. 3. navedena je obaveza građana da izjave promjenu podataka o izvanbračnoj zajednici i neformalnom partnerstvu te podataka o vjeri i materinjem jeziku u roku od 10 dana od nastanka promjene. Materinji jezik nije podatak koji se mijenja. Nejasno je kako će se točno utvrđivati kašnjenje u prijavi promjene vjere jer je pripadnost vjeri subjektivna kategorija, kao ni završetka izvanbračne zajednice ili neformalnog životnog partnerstva jer je glavna karakteristika obje zajednice upravo njihova neformalnost. Napominjemo i da su člankom 39 određene novčane kazne u slučaju nepravovremene prijave promjena ovih podataka, i to u iznosu od 660 eura, što smatramo neprovedivim i samim time štetnim.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Podaci u posebni dio Središnjeg registra stanovništva iz članka 9. stavka 4. ovoga Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona) upisuju se prikupljanjem na temelju izjave osobe na koju se ti podaci odnose. Izjava je dobrovoljna te će se u tom dijelu prilagoditi i prekršajne odredbe članka predmetnog Nacrta prijedloga zakona.</p>
47	<p>Ured pučke pravobraniteljice PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 12. Članak 12. definira način upisa podataka prikupljenih na temelju izjava, no ne definira koliko se često prikupljaju ovi podaci, kao što je to člankom 11. definirano za podatke iz članka 9. stavka 3. koji se tromjesečno preuzimaju iz izvora podataka. Nadalje, člankom 12. stavak 3. propisano je da je osoba dužna dojaviti promjenu podataka ako do nje dođe u roku od 10 radnih dana, što znači da se na građane/ke stavlja obveza da državi prijavljuju svoja stanja/karakteristike neovisno o tome žele li ostvariti neko pravo ili ne. Također se propisuje da se promjena javlja putem sustava e-Građani ili osobnim dolaskom, no ne propisuje se što u slučaju kada građani/ke ne posjeduju informatičku opremu/internet ili nemaju potrebna znanja za korištenje informacijskih tehnologija, žive udaljeno od administrativnih središta ili su na drugi način onemogućeni prijaviti promjenu (npr. zbog bolesti). Istovremeno, člankom 39. određene su novčane kazne za one koji ne prijave promjenu u propisanom roku.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Podaci u posebni dio Središnjeg registra stanovništva iz članka 9. stavka 4. ovoga Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona) upisuju se prikupljanjem na temelju izjave osobe na koju se ti podaci odnose. Izjava je dobrovoljna te će se u tom dijelu prilagoditi i izmijeniti prekršajne odredbe članka predmetnog Nacrta prijedloga zakona.</p>
48	<p>MLADEN SKYPALA PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 12. Kako će se u praksi utvrđivati je li izvanbračna zajednica ili neformalno životno partnerstvo prekinuto odnosno je li došlo do promjene kako bi se znalo da je počeo teći rok za prijavu? Je li ovo uopće provedivo u praksi?</p>	<p>Primljeno na znanje Primljeno na znanje. Navedeni prijedlog će se razmotriti i u tom dijelu će se prema potrebi prilagoditi odredbi članka.</p>

49	<p>MLADEN SKYPALA PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 12. S obzirom da se spominje "dužnost" da se dojadi promjena podataka u izjavi znači da ta izjava nije dobrovoljna i neobavezna. Smatram da se podaci koji se prikupljaju u ovoj izjavi ne mogu obvezujuće prikupljati već isključivo na dobrovoljnoj bazi.</p>	<p>Prihvaćen Komentar je prihvaćen</p>
50	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 13. Iz stavka 1 nije jasno na koji će se način izvanbračni partner ili neformalni životni partner obavijestiti o upisanoj činjenici izvanbračne zajednice ili neformalnog životnog partnerstva. Također, nije jasno vrijedi li to i u slučaju upisivanja prekida izvanbračne zajednice ili neformalnog životnog partnerstva. Nije jasno ni od kad kreće teći rok od deset radnih dana za pobijanje činjenice, to teče li on od trenutka slanja obavijesti, dostave obavijesti ili primanja obavijesti. Rok bi svakako trebao teći od trenutka svjesnog primanja obavijesti.</p>	<p>Primljeno na znanje Primljeno na znanje. Navedeni prijedlog će se razmotriti i u tom dijelu će se prema potrebi prilagoditi odredbi članka.</p>
51	<p>Ured pučke pravobraniteljice PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 13. Ovim je člankom propisano da u slučaju upisa podataka ili promjene upisanih podataka o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu Porezna uprava obavještava izvanbračnog partnera ili neformalnog životnog partnera kako bi mogao pobijati činjenicu upisa, no nije propisano kojim putem ga/ju obavještava (poštom, putem e-Građani, elektroničkom poštom), pa predlažemo propisati način dostave te obavijesti, pri čemu treba voditi računa da se ne služe svi elektroničkim sredstvima komunikacije.</p>	<p>Primljeno na znanje Primljeno na znanje. Navedeni prijedlog će se razmotriti i u tom dijelu će se prema potrebi prilagoditi odredbi članka.</p>
52	<p>MLADEN SKYPALA PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 13. Ovaj podatak ne bi trebao biti obavezan za prikupljanje jer ne bi smijelo ni na što utjecati u vezi prava i obaveza prema državi. A vezano uz prava i obaveze između partnera je pravno riješeno drugim zakonima. A rok od 10 radnih dana je prekratko jer ljudi idu na skijanje ili na godišnji ili su zdravstveno sprječeni u periodu duljem od 10 radnih dana (dva tjedna) i smatram da rok mora biti dulji i da će statističke evidencije istrpiti i dulje rokove od navedenih.</p>	<p>Nije prihvaćen Podaci potrebni za ustrojavanje Središnjeg registra stanovništva (dalje: Središnji registar) preuzimaju se iz službenih evidencija navedenih u predmetnom Nacrtu prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona). Za sve ostale podatke koji su prepoznati za potrebe funkcioniranja Središnjeg registra primjerice za statističke obrade ili priznavanje određenih prava propisanih posebnim propisima (primjerice podaci o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu), a za koje ne postoji službena evidencija predviđeno je da se isti mogu prikupljati putem izjave. Ovim putem naglašavamo kako građani dobrovoljnom izjavom mogu dati podatke o materinskom jeziku, nacionalnosti, vjeri sukladno Nacrtu prijedloga zakona. Rok koji je predložen smatramo razumnim.</p>

53	<p>Tomislav Filjak PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 14. Stavak 3. jamči kaos. Do sada je niz prava nacionalnih manjina određivan na temelju podataka iz desetljetnog popisa stanovništva, a sada će to preko noći biti provedeno na temelju "Registra birača" koji znamo kako je usklađen s popisom stanovnika.</p>	<p>Nije prihvaćen Za potrebe uspostave Središnjeg registra stanovništva Porezna uprava može po potrebi jednokratno preuzeti podatke o nacionalnosti iz članka 9. stavka 4. točke 3. ovoga Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva za maloljetne osobe iz matice rođenih, a za punoljetne osobe iz Registra birača. Kako se radi o podacima koji se mogu prikupljati izjavama, ovi podaci će se nadalje dopunjavati ili mijenjati na temelju izjave samo za potrebe i radi evidentiranja u Središnjem registru stanovništva.</p>
54	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 14. Smatramo da građani ne bi trebali biti dužni davati podatke o nacionalnosti, vjeri, materinjem jeziku i izvanbračnoj zajednici ili neformalnom partnerstvu jer su to podaci koji bi se trebali prikupljati u anonimnoj formi.</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim putem naglašavamo kako građani dobrovoljnom izjavom mogu dati podatke o materinskom jeziku, nacionalnosti, vjeri sukladno Nacrtu prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva, a podzakonskim aktom će se detaljnije propisati obuhvat podataka i svrha. Podaci o izvanbračnoj zajednici ili o neformalnom životnom partnerstvu isto tako će se u Središnji registar stanovništva upisivati dobrovoljnom izjavom, no u slučaju nastanka promjene u odnosu na prethodno upisan podatak o izvanbračnoj zajednici ili o neformalnom životnom partnerstvu, na isti će se primjenjivati prekršajne odredbe. Naime, podaci o neformalnim životnom partnerstvu ili izvanbračnoj zajednici potrebni su za kreiranje podataka o kućanstvu, a posljedično kao takvi su bitni i u postupcima ostvarenja prava određenih posebnim propisima.</p>
55	<p>Ured pučke pravobraniteljice PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 14. Ovim se člankom daje ovlaštenje Poreznoj upravi pozvati osobu da dostavi podatke potrebne za vođenje Središnjeg registra, no nije propisano kojim putem se građani/ke pozivaju (poštom, putem e-Građani, elektroničkom poštom), pa predlažemo propisati način dostave te obavijesti, pri čemu treba voditi računa da se ne služe svi elektroničkim sredstvima komunikacije. Nadalje, člankom 14. stavak 3. propisana je iznimka u vezi upisa podataka o nacionalnosti tj. dopušta se njihovo automatsko preuzimanje od strane Porezne uprave iz matice rođenih za djecu, tj. iz Registra birača za punoljetne osobe. Ovo je u suprotnosti s načelom informiranog pristanka, naime upisom u Registar birača ili Maticu rođenih osobe nisu bile informirane da se uneseni podaci o nacionalnosti prenose u druge registre i obrađuju za druge svrhe niti su bile upoznate s time da će se na ovaj način prenositi podaci, a na što bi trebale dati informirani pristanak. Osim toga, člankom 14. stavak 3. propisano je da se podaci o nacionalnosti iz drugih evidencija preuzimaju po potrebi jednokratno, a što nije dovoljno jasno određeno, odnosno nije jasno za koje potrebe i prema kojoj dinamici. Budući da podaci o nacionalnosti na razini cjelokupnog stanovništva imaju utjecaj na ostvarivanje kolektivnih manjinskih prava, a da ovaj Središnji registar zamjenjuje Popis stanovništva koji je do sada bio izvor podataka o nacionalnosti za ove svrhe, važno je da se podaci o nacionalnosti također periodički ažuriraju (npr. prije izbora).</p>	<p>Nije prihvaćen Za potrebe uspostave Središnjeg registra stanovništva Porezna uprava može po potrebi jednokratno preuzeti podatke o nacionalnosti iz članka 9. stavka 4. točke 3. ovoga Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva za maloljetne osobe iz matice rođenih, a za punoljetne osobe iz Registra birača. Kako se radi o podacima koji se mogu prikupljati dobrovoljnim izjavama, ovi podaci će se nadalje dopunjavati ili mijenjati na temelju izjave samo za potrebe i radi evidentiranja u Središnjem registru stanovništva.</p>

56	<p>MLADEN SKYPALA PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 14. Ako se misli na podatke iz izjave tada smatram da to treba biti dobrovoljno jer država nema pravo nepotrebno prikupljati osjetljive osobne podatke. Molim opisati na koji način će se koristiti podatci o nacionalnosti, vjeri, invaliditetu, bračnom statusu i životnom partnerstvu. Ako je to samo u statističke svrhe tada ti podaci smiju biti samo neobavezni i dobrovoljni.</p>	<p>Nije prihvaćen Građani dobrovoljnom izjavom mogu dati podatke o materinskom jeziku, nacionalnosti, vjeri sukladno Nacrtu prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona), a podzakonskim aktom će se detaljnije propisati obuhvat podataka i svrha. Podaci o izvanbračnoj zajednici ili o neformalnom životnom partnerstvu isto tako će se u Središnji registar stanovništva upisivati dobrovoljnom izjavom, no u slučaju nastanka promjene u odnosu na prethodno upisani podatak o izvanbračnoj zajednici ili o neformalnom životnom partnerstvu, na isti će se primjenjivati prekršajne odredbe definirane predmetnim Nacrtom prijedloga zakona. Naime, podaci o neformalnim životnom partnerstvu ili izvanbračnoj zajednici potrebni su za kreiranje podataka o kućanstvu, a posljedično kao takvi su bitni i u postupcima ostvarenja prava određenih posebnim propisima. Podaci o invaliditetu se neće prikupljati temeljem Izjave, već se isti prikupljati preuzimanjem iz Registra osoba s invaliditetom zavoda nadležnog za javno zdravstvo. Napominjemo kako je prikupljanje podataka o invaliditetu, bračnom statusu i životnom partnerstvu od velikog značaja prilikom ostvarivanja različitih prava kod osoba na koju se ovi podaci odnose. Podaci o nacionalnosti i vjeri su podaci koji se unose dobrovoljnom izjavom osobe na koju se isti odnose.</p>
57	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 15. U stavku 3. iza riječi: »članka« staviti zarez. Obrazloženje: Nedostaje zarez.</p>	<p>Nije prihvaćen Odredba stavka je napisana u skladu s Jedninstvenim metodološko-nomotehničkim pravilima</p>
58	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 15. U stavku 1. riječ: »kontrolira« zamijeniti riječi: »provjerava«. Obrazloženje: Ispravnija upotreba riječi.</p>	<p>Nije prihvaćen Odredbom predmetnog članka propisuje se način ispravka podataka upisanih preuzimanjem iz izvora podataka. Kako se radi o podacima upisanim preuzimanjem, jasno se određuje da se i ispravak podataka mora provesti ispravkom u nadležnoj evidenciji nakon čega će se ispravljeni podatak preuzeti u Središnji registar stanovništva (dalje: Središnji registar). Upisanim osobama omogućit će se uvid u podatke upisane u Središnji registar. Stoga su izvjesne situacije u kojima će sama upisana osoba ili drugi korisnik ili Porezna uprava uočiti pogrešku ili nedosljednost u upisanim podacima. U tim slučajevima Porezna uprava će obavijestiti voditelja izvora podataka te tražiti provjeru upisanih podataka. Voditelji izvora podataka dužni su provjeriti ispravnost upisanih podataka. Prema tome, smatramo da je predloženi izričaj "kontrolira" ispravan u kontekstu navedenih odredbi.</p>
59	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 15. U naslovu iznad članka riječ: »upisnih« zamijeniti riječi: »upisanih«. Obrazloženje: Vjerojatno zatipak.</p>	<p>Prihvaćen Prihvaćamo prijedlog i odredbe članka će se u tom dijelu ispraviti</p>

60	<p>MLADEN SKYPALA PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 15. Potrebno je definirati u kojim slučajevima i kako se utvrđuje postojanje sumnje u podatke! I ako se referencira na 2. stavak onda bi stavci trebali biti označeni arapskim brojevima a ne abecedno. (b) ili (2)?</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim Nacrtom prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona) predlaže se upisanim osobama omogućiti uvid u podatke upisane u Središnji registar stanovništva (dalje: Središnji registar). Stoga su izvjesne situacije u kojima će sama upisana osoba ili drugi korisnik ili Porezna uprava uočiti pogrešku ili nedosljednost u upisanim podacima. Kako se radi o podacima upisanim preuzimanjem iz drugih izvora, jasno se određuje da se i ispravak podataka mora provesti ispravkom u nadležnoj evidenciji nakon čega će se ispravljeni podatak preuzeti u Središnji registar. U tim slučajevima Porezna uprava će obavijestiti voditelja izvora podataka koji su definirani u Nacrtu prijedloga zakona te tražiti provjeru upisanih podataka. Temeljem predloženih odredbi voditelji izvora podataka dužni su provjeriti ispravnost upisanih podataka. Primjedba vezana uz numeraciju je primljena na znanje. Prilikom objave teksta Nacrta prijedloga zakona na portalu e-Savjetovanja tekst se formatirao u abecednu numeraciju, umjesto u brojčanu numeraciju. U izvornom obliku verzija (word verzija) koji je također objavljena na portalu e-Savjetovanja je brojčana numeracija članaka i stavaka kroz cijeli tekst Nacrta prijedloga zakona.</p>
61	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 16. U točki 4. navedeno je da bi se prikupljali podaci između ostaloga i o osobama pod međunarodnom i privremenom zaštitom što predstavlja ogromni sigurnosni rizik s obzirom na broj ljudi koji bi imao pristup podacima u Registru. U točki 7. stavka 2. navedeno je kako bi se u Registru prikupljali i podaci o osobama smještenima u institucijama za smještaj žrtava obiteljskog nasilja i skloništima za žrtve trgovanja ljudima, što smatramo iznimnom velikim sigurnosnim rizikom koji predstavlja veliku ugrozu za žrtve, s obzirom na broj ljudi koji bi imao pristup podacima u Registru stanovništva. Također, pogrešno su napisane riječi "studentskih" i "studentske" u točki 6. te riječ "smještenim" u točki 8.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Prikupljanje i obrada osobnih podataka u Središnjem registru stanovništva provodi se sukladno propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka. Primjedba vezana uz pojmove u točki 6. je prihvaćena te će se u tom dijelu odredbe članka ispraviti.</p>
62	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 16. U stavku 2. točku 6. izmijeniti tako da glasi: »studentskih i učeničkih domova – o osobama smještenim u studentske i učeničke domove«. Obrazloženje: Umjesto »studensko« ispravno je »studentsko«, a umjesto »đačko« koristi se »učeničko«.</p>	<p>Prihvaćen Prihvaćamo prijedlog i odredbe članka će se u tom dijelu prilagoditi</p>
63	<p>MLADEN SKYPALA PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 16. Zašto se ovdje podstavke (ili točke) označavaju abecedom a u drugim člancima arapskim brojevima (vidi članak 9.)?</p>	<p>Prihvaćen Primjedba vezana uz numeraciju je primljena na znanje. Prilikom objave teksta Nacrta prijedloga zakona o Registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona) na portalu e-Savjetovanja tekst se formatirao u abecednu numeraciju, umjesto u brojčanu numeraciju. U izvornom obliku verzija (word verzija) koji je također objavljena na portalu e-Savjetovanja je brojčana numeracija članaka i stavaka kroz cijeli tekst Nacrta prijedloga zakona.</p>

64	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 17. Smatramo da bi svi podaci i načini njihova prikupljanja trebali biti definirani u ovom Zakonu, a ne posebnim pravilnikom.</p>	<p>Nije prihvaćen Pravilnik je podzakonski normativni akt tijela državne uprave kojim se potanje razrađuju pojedine odredbe zakona radi njegove primjene njegov sadržaj mora biti potpuno usklađen sa zakonskim odredbama. Obzirom da se ovim Nacrtom prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva propisuje ustrojavanje Središnjeg registrar stanovništva, način vođenja, preuzimanje, prikupljanje i korištenje podataka te druga bitna pitanja za uspostavu i funkcioniranje samog Središnjeg registra, određeno je da se pravilnikom isto detaljnije razrađuje.</p>
65	<p>MLADEN SKYPALA PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 20. Nije jasna razlika između ovog kućanstva i institucionalnog kućanstva! Gdje je definirano institucionalno kućanstvo? Potrebno je jasno uputiti o kojem zakonu o institucionalnom kućanstvu se ovdje NE RADI!</p>	<p>Nije prihvaćen U Nacrtu prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga Zakona), člankom 5. stavkom 1. točka 5. definirano je institucionalno kućanstvo te isto tako točkom 7. istog stavka i kućanstvo za potrebe ovoga Nacrta prijedloga zakona. Generiranje institucionalnog kućanstva za potrebe Središnjeg registra stanovništva definirano je člankom 16. predmetnog Nacrta prijedloga zakona.</p>
66	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 21. U stavcima 2. i 3. brisati zarez. Obrazloženje: Zarez se koristi kad je rečenica u inverziji: »Ako se sastoji od (...), kućanstvo se smatra (...) «</p>	<p>Prihvaćen Komentar prihvaćen.</p>
67	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 22. U stavku 1. riječi: »po službenoj dužnosti« brisati. Obrazloženje: Zašto te riječi nisu navedene u članku 18. ili 19.? Smatram da nije bitno posebno navoditi da se provodi po službenoj dužnosti jer se podaci generiraju automatski iz sustava, bez posebne intervencije neke osobe. Navedenu formulaciju bilo bi potrebno obrisati i u članku 23. stavku 3.</p>	<p>Nije prihvaćen Kako se ne bi zahtijevalo od svih osoba da dostavljaju izjave o članovima kućanstava, odredbom članka 23. Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga Zakona), propisuje se da će se podatak o kućanstvu generirati, po službenoj dužnosti, obuhvatom skupa osoba koje se u pravnoj teoriji smatraju članovima „uže obitelji“. Međutim, za sve slučajeve kada to nije u praktičnoj primjeni tako odnosno kada se članovima kućanstva smatraju i druge osobe, moguće je podnijeti Izjavu o članovima kućanstva bez obzira obuhvaća li se članovima kućanstva samo širi skup osoba koje nastanjuju istu stambenu jedinicu ili se obuhvaćaju i osobe koje su nastanjene na drugim adresama odnosno u drugim stambenim jedinicama na području Republike Hrvatske ili izvan nje. Članak 18. i 19. odnose se na podatak generiranja srodstva, a ne kućanstva kako je definirano člankom 23.</p>

68	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 23. U stavku 1 je ispuštena mogućnost zajedničkog stanovanja dvije osobe koje nisu u srodstvu, partnerstvu ili braku npr. tzv. cimerstvo. Iz stavka 3 nije jasno je li dijete i nakon punoljetnosti dijete do prvog zaposlenja. Također, nije jasno što je to točno prvo zaposlenje, ulazi li u to i zaposlenje putem učeničkog ili studentskog ugovora, ugovor o djelu ili ugovor o radu?</p>	<p>Nije prihvaćen Odredbom članka 23. propisuje se da će se podatak o kućanstvu generirati, po službenoj dužnosti, obuhvatom skupa osoba koje se u pravnoj teoriji smatraju članovima „uže obitelji“. Međutim, za sve slučajeve kada to nije u praktičnoj primjeni tako odnosno kada se članovima kućanstva smatraju i druge osobe, moguće je podnijeti Izjavu o članovima kućanstva bez obzira obuhvaća li se članovima kućanstva samo širi skup osoba koje nastanjuju istu stambenu jedinicu ili se obuhvaćaju i osobe koje su nastanjene na drugim adresama odnosno u drugim stambenim jedinicama na području Republike Hrvatske ili izvan nje. Iz stavka 3. članka 23. Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva razvidno je da se djecom za potrebe generiranja podataka o kućanstvu po službenoj dužnosti smatraju djeca do prvog zaposlenja, neovisno o punoljetnosti, a zaposlenje se smatra svako zaposlenje kojim se ukidaju sva redovna prava školovanja.</p>
69	<p>Ured pučke pravobraniteljice PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 23. Sukladno članku 23. kućanstvo čine jedna osoba ili dvije osobe koje su bračni drugovi ili životni partneri ili izvanbračni drugovi ili neformalni životni partneri, s ili bez djece, ako nastanjuju istu ili dio iste stambene jedinice. Ova definicija različita je od definicije kućanstva iz Pojmovnika u istome Zakonu te je potrebno uskladiti definiciju na način da je jednaka u cijelome tekstu Zakona. Osim toga definicija iz članka 23. ne obuhvaća mnoge ljudske interpersonalne odnose niti uvažava činjenicu da osobe u raznim odnosima mogu stanovati zajedno i činiti kućanstvo (npr. baka i unuk, brat i sestra, udomitelji i udomljena djeca, prijatelji, osobe u vezi, ali koje ne žele registrirati svoju vezu...) te je pitanje kako će ovako uska definicija kućanstva doprinijeti stvaranju realne slike o stanovništvu. Osim toga nije jasno na koji će se način s obzirom na postojeće jedinice analize (samačko, višečlano ili institucionalno kućanstvo) u Središnjem registru prikupljati, evidentirati i obrađivati podaci o beskućnicima, a koji bi s obzirom na svrhu samog registra trebali biti važna ciljana skupina.</p>	<p>Nije prihvaćen Kako se ne bi zahtijevalo od svih osoba da dostavljaju izjave o članovima kućanstava, odredbom članka 23. propisuje se da će se podatak o kućanstvu generirati, po službenoj dužnosti, obuhvatom skupa osoba koje se u pravnoj teoriji smatraju članovima „uže obitelji“. Međutim, za sve slučajeve kada to nije u praktičnoj primjeni tako odnosno kada se članovima kućanstva smatraju i druge osobe, moguće je podnijeti Izjavu o članovima kućanstva bez obzira obuhvaća li se članovima kućanstva samo širi skup osoba koje nastanjuju istu stambenu jedinicu ili se obuhvaćaju i osobe koje su nastanjene na drugim adresama odnosno u drugim stambenim jedinicama na području Republike Hrvatske ili izvan nje. Jedan od glavnih ciljeva ustroja Središnjeg registra stanovništva (dalje: Središnji registar) je stvaranje administrativnog registra stanovništva koji će omogućiti praćenje podataka o broju, prostornom rasporedu i sastavu stanovništva prema njegovim demografskim, ekonomskim, obrazovnim, migracijskim i ostalim obilježjima, podataka o kućanstvima i stanovima te o njihovim obilježjima te time zamijeniti potrebu provedbe popisa stanovništva, koji se provodio svakih deset godina. Stoga će Središnji registar prikupljati podatke potrebne za provedbu tog najvećeg statističkog istraživanja. Jedan od zahtjeva takvog statističkog istraživanja je praćenje broja stanovnika u institucionalnim kućanstvima. Za navedene potrebe Porezna uprava je ovlaštena zatražiti podatke od voditelja institucionalnih kućanstava i to u rokovima potrebnim za provedbu navedenog statističkog istraživanja. Na taj način prikupljati će se , evidentirati i obrađivati podaci o beskućnicima,</p>

70	<p>Josipa Kern PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 23. stavak 3. promijeniti: Djecom se.... smatraju djeca na redovnom školovanju ili do prvog zaposlenja. Obrazloženje: ako se tako ne navede, onda osoba koja se nikad ne zaposli ostaje vječno dijete na koje se npr. dobiva porezne olakšice (što mislim da nije u redu).</p>	<p>Nije prihvaćen Podaci o djeci koja su na redovnom školovanju a za potrebe uspostave Središnjeg registra stanovništva dobivati će se iz Informacijskog sustava tijela državne uprave nadležnog za znanost i obrazovanje, definiranog u članku 9. Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona). Isto tako ovim Nacrtom prijedloga zakona djecom se, za potrebe generiranja podataka o kućanstvima po službenoj dužnosti, smatraju djeca do prvog zaposlenja. Prilikom zaposlenja osoba (dijete) podnosi izjavu sukladno članku 24. Nacrta prijedloga Zakona</p>
71	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 24. Nije jasno od kad kreće teći rok od deset radnih dana za pobijanje činjenice, to teče li on od trenutka slanja obavijesti, dostave obavijesti ili primanja obavijesti. Rok bi svakako trebao teći od trenutka svjesnog primanja obavijesti.</p>	<p>Nije prihvaćen Radi postizanja transparentnosti te zaštite načela povjerenja i točnosti, kako se izjava podnosi od strane jedne osobe, a odnosi se i na druge osobe odredbama je predviđena obveza Središnjeg registra stanovništva (dalje: Središnji registar) da o upisanoj činjenici obavijesti druge osobe iz izjavljenog kućanstva, ostavljajući im rok od deset radnih dana da upisanu činjenicu ospore. Istekom ostavljenog roka smatrat će se da su i druge osobe suglasne za upis činjenice o pripadnosti određenom kućanstvu u Središnjem registru. Ako ovim Zakonom nije drugačije propisano, glede utvrđenih postupaka na odgovarajući način primjenjuje se posebni propis o općem poreznom postupku</p>
72	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 24. U stavku 1. riječ: »Ukoliko« zamijeniti riječi: »Ako«. Obrazloženje: Umjesto »ukoliko« ispravnije je koristiti »ako« jer se »ukoliko« može koristiti samo uz »utoliko«. Isto bi bilo potrebno izmijeniti i u članku 25. stavku 1.</p>	<p>Prihvaćen Komentar je prihvaćen.</p>
73	<p>MLADEN SKYPALA PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 24. A što u slučaju kada je više kućanstava registrirano u istoj stambenoj jedinici na istoj adresi? Hoće li se i od drugih kućanstava tražiti potvrda da se ne radi o istom kućanstvu? Što ako dijete prijavi da je zasebno kućanstvo u odnosu na svoje roditelje na istoj adresi, trebaju li se i roditelji složiti s time da je to zasebno kućanstvo jer možda nije?</p>	<p>Primljeno na znanje Sukladno članku 26. Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona), u slučaju da u istoj stambenoj jedinici ima više kućanstava, identifikacijsku oznaku kućanstva čini identifikacijska oznaka stambene jedinice kojoj se dodaje slijedni broj. Dakle svako kućanstvo određuje se jedinstveno, dodjelom identifikacijske oznake kućanstva u Središnjem registru stanovništva. Isto tako člankom 24. Nacrta prijedloga zakona je definirano ukoliko kućanstvo čini skup osoba, koje zajedno nastanjuju stambenu jedinicu, širi od osoba određenih člankom 23. ovoga Nacrta prijedloga zakona, osoba može u ime kućanstva podnijeti Izjavu o članovima kućanstva. U tom slučaju će Ministarstvo financija, Porezna uprava obavijestiti ostale upisane punoljetne članove kućanstva o upisanoj činjenici pripadnosti određenom kućanstvu, uz ostavljanje roka za pobijanje upisane činjenice od deset radnih dana.</p>

74	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 25. Iz prijedloga članka nije jasno kako se i tko utvrđuje zajedničko privređivanje i trošenje.</p>	<p>Nije prihvaćen Nacrtom prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona), člankom 5. je propisan je pojam kućanstva za potrebe ovoga Nacrta prijedloga zakona. Isto tako, člancima 21. 22. Nacrta prijedloga zakona propisana je podjela i generiranje kućanstava, odnosno dostupnost generiranih podataka o kućanstvima od iznimne je važnosti za učinkovitu provedbu posebice postupaka ostvarivanja socijalnih prava koja se uglavnom određuju ovisno o dohodovnom cenzusu po članu kućanstva. Ovim Nacrtom prijedloga zakona propisuje se da osoba može biti član samo jednog generiranog kućanstva, neovisno od činjenice utvrđivanja pripadnosti institucionalnom kućanstvu za potrebe statističkog istraživanja o broju stanovnika i njihovim obilježjima. Kako se ne bi zahtijevalo od svih osoba da dostavljaju izjave o članovima kućanstava, odredbom članka 24. Nacrta prijedloga zakona propisuje se da će se podatak o kućanstvu generirati, po službenoj dužnosti, obuhvatom skupa osoba koje se u pravnoj teoriji smatraju članovima „uže obitelji“. Međutim, za sve slučajeve kada to nije u praktičnoj primjeni tako odnosno kada se članovima kućanstva smatraju i druge osobe, moguće je podnijeti Izjavu o članovima kućanstva bez obzira obuhvaća li se članovima kućanstva samo širi skup osoba koje nastanjuju istu stambenu jedinicu ili se obuhvaćaju i osobe koje su nastanjene na drugim adresama odnosno u drugim stambenim jedinicama na području Republike Hrvatske ili izvan nje.</p>
75	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 30. Potrebno je popisati tko su korisnici koji imaju pravo koristiti podatke iz Središnjeg registra.</p>	<p>Nije prihvaćen Nacrtom Prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva u članku 5., propisano je tko su korisnici koji imaju pravo koristiti podatke iz Središnjeg registra stanovništva.</p>

<p>76 Ured pučke pravobraniteljice PROJEKAT ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 30. Članak 30. definira tko može koristiti podatke, a što su sva javnopravna tijela za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti. Budući da se ovdje radi o osjetljivim osobnim podacima korištenje bi trebalo precizno i detaljno definirati, odnosno minimalno navesti da oni koje Zakon prepoznaje kao korisnike (tijela državne uprave, druga državna tijela, pravosudna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje se dijelom financiraju, izravno ili neizravno, iz sredstava proračuna ili kojima su osnivači, odnosno jedan od osnivača Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe kojima su povjerene javne ovlasti) mogu podacima pristupati i koristiti ih samo za svrhe jasno definirane posebnim zakonima, da treba biti bilježeno kada je koji konkretni korisnik pristupio kojim podacima i koje je podatke pregledavao i/ili preuzeo, a nekim skupinama korisnika treba omogućiti korištenje podataka samo u statističkom obliku, posebice s obzirom na iznimno širok krug potencijalnih korisnika definiran Pojmovnikom i broj osoba koje su njima zaposlene. U tom smislu skrećemo pažnju da bi sukladno Općoj uredbi, svaka obrada osobnih podataka trebala biti transparentna u smislu da bi pojedinci trebali biti upoznati kako se njihovi osobni podaci prikupljaju, upotrebljavaju, daju na uvid ili na drugi način obrađuju, kao i do koje se mjere ti osobni podaci obrađuju ili će se obrađivati. Sukladno recitalu 47. Opće Uredbe, legitimni interesi voditelja obrade mogu predstavljati pravnu osnovu za obradu pod uvjetom da interesi ili temeljna prava i slobode ispitanika nemaju prednost. Rizik za prava i obveze pojedinaca može proizići iz obrade osobnih podataka koja bi mogla prouzročiti fizičku, materijalnu ili nematerijalnu štetu, posebno ako ta obrada može dovesti do diskriminacije ukoliko se obrađuju osobni podaci koji odaju rasno ili etničko podrijetlo, vjerska uvjerenja ili ako obrada uključuje veliku količinu osobnih podataka i utječe na velik broj ispitanika. Vjerojatnost i ozbiljnost rizika za prava i slobode ispitanika trebala bi se određivati s obzirom na prirodu, opseg, kontekst i svrhe obrade provedbom Procjene utjecaja na zaštitu osobnih podataka. Također, sukladno Recitalu 61. Opće uredbe, ukoliko voditelj obrade namjerava obrađivati osobne podatke u svrhu koja je različita od one za koju su prikupljeni, voditelj obrade bi prethodno o toj namjeri i svrsi trebao građanima/kama na jasan i razumljiv način pružiti potrebne informacije. Ako se osobni podaci legitimno mogu otkriti drugom primatelju, građane/ke bi trebalo informirati kada se osobni podaci prvi put otkrivaju primatelju.</p>	<p>Nije prihvaćen Nacrtom prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona) u članku 5., propisano je tko su korisnici koji imaju pravo koristiti podatke iz Središnjeg registra stanovništva (dalje: Središnji registar). Člankom 30. predmetnog Nacrta prijedloga zakona propisano je da podatke iz Središnjeg registra mogu koristiti bez naknade korisnici podataka za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, a koji proizlaze iz posebnih propisa. Isto tako zbirne statističke pokazatelje mogu koristiti bez naknade na zahtjev i druge pravne i fizičke osobe samo za namjenu navedenu u obrazloženom zahtjevu koji podnose Poreznoj upravi. Komunikacija između Porezne uprave i korisnika podataka utemeljena je na posebnim propisima o državnoj informacijskoj infrastrukturi. Nadalje, odredbom članka 35. Nacrta prijedloga zakona ovlašćuje se ministar financija da pravilnikom propiše sadržaj potvrde o podacima iz Središnjeg registra i svrhe te sadržaj podataka za potrebe korisnika iz ovoga Nacrta prijedloga zakona.</p>
<p>77 LOVRO MAKOVEC PROJEKAT ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 35. Broj: »28« zamijeniti brojem: »30«. Obrazloženje: Članak 28. govori o pravu osoba na uvid u vlastite podatke, a članak 30. da podatke mogu koristiti i druge osobe.</p>	<p>Prihvaćen Komentar je prihvaćen.</p>

78	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 36. Stavak 2. brisati. Obrazloženje: Zašto bi se zahtjevi čuvali šest godina i odnosi li se to na zahtjeve predane u fizičkom/papirnatom obliku ili elektroničkom? Za elektroničke zahtjeve ne vidim razlog zašto se ni oni ne bi čuvali trajno, ali isto tako i za fizičke/papirne moguće je prilagoditi sustav tako da se vidi svaki pristup podacima. Drugim riječima, svaki put kad neka osoba zatraži pristup podacima, unosi se razlog pristupanja i u sustavu se evidentira vrijeme pristupa.</p>	<p>Primljeno na znanje Rok čuvanja upisanih podataka u Središnji registar stanovništva (dalje: Središnji registar) kao i rokovi čuvanja zahtjeva za pristup podacima u Središnji registar, uređeni su posebnim propisom, odnosno isto je propisano odredbama Pravilnika koji uređuju uvjeti čuvanja i zaštite javnog arhivskog i registraturnog gradiva izvan arhiva.</p>
79	<p>Žana Žalac PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 39. Ovaj registar se može uspostaviti i bez ovog Zakona, a na temelju postojećih evidencija, i pomagati svim ljudima kojima je potrebna pomoć. Odnosno, država zna dobro kome treba pomoći, samo ona istinski ne želi pomoći. Zbog čega kažnjavati građane? Zbog čega bi netko odgovarao zbog neažuriranja podataka ako ionako nikada od države neće dobiti nikakvu pomoć, niti želi pomoć. Da nema ovih kaznenih odredbi još bih i povjerovala u dobronamjernost države i ovog registra. Međutim, propisivanjem ovih kaznenih odredbi razotkriva se da je cilj ovog registra maltretiranje građana jer je pitanje za što će se kasnije koristiti podaci iz ovog registra. Smatram da i bez ovog registra država ima informacije o osobama koje nemaju ništa (koje su ovršenici, koje izlaze iz domova za nezbrinutu djecu zbog završetka srednje škole, i s drugim tegobama) i da može pomoći ako hoće. Nije jasno da se maltretiraju građani kojima pomoć ne treba, radi onih kojima treba. Moglo se jednostavno uspostaviti registar ljudi kojima je potrebna pomoć jer svakoga tko se nađe u tom registru sustav može provjeriti (je li zaposlen, što ima itd.). Dakle, protivim se bilo kakvim kaznenim odredbama za građane temeljem ovog prijedloga propisa. Ako netko nije ažurirao podatke, može izgubiti pomoć i to mu je dovoljna kazna.</p>	<p>Nije prihvaćen Za rad Ministarstva financija, Porezne uprave za pa tako generalno i za rad drugih javnopravnih tijela nužno je uspostaviti razmjenu podataka koja se neće temelji samo na bilateralnoj razmjeni podataka. I nadalje je jedan od glavnih izazova u radu javnopravnih tijela nemogućnost dohvata podataka iz više različitih službenih evidencija, a što je posebice vidljivo kada se u postupcima treba krenuti od utvrđivanja osoba koje se smatraju stanovnikom i/ili kućanstvom te usporediti te podatke s podacima o dohocima i/ili imovini radi ostvarivanja prava i/ili ispunjenja obveza. Stoga su u tim postupcima građani u obvezi dostavljati zahtjeve te dokazivati činjenicu da se u određenom trenutku smatraju stanovnikom Republike Hrvatske, tko su mu članovi kućanstva unatoč činjenici da su određeni podaci upisani i sadržani u nekoj od službenih evidencija. Dodatni problem predstavlja prostorna i vremenska nepovezanost ovih temeljnih podataka te različitost u pristupu iskazivanja istih podataka kroz različite službene evidencije. Stvaranje novog Registra - Središnjeg registra stanovništva (dalje u tekstu: Središnji registar) s podacima o stanovništvu i kućanstvima na temelju podataka već sadržanih u određenim službenim evidencijama ili nekih novih podataka zahtjeva izradu zakonodavnog okvira. Novi Registar, a navedenim Nacrtom prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva trebao bi omogućiti: - dostupnost na jednom mjestu u usporedivoj vremenskoj i prostornoj dimenziji podataka o stanovništvu kućanstvima s povezanim podacima o primicima i imovini te s time u vezi unaprjeđenje poreznih postupaka, postupaka iz sustava socijalnih davanja te ostalih postupaka, - stvaranje administrativnog registra stanovništva koji će zamijeniti potrebu popisa stanovništva, - omogućavanje naprednih analitika za potrebe strategija i praćenja makroekonomskih pokazatelja.</p>

80	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 39. Smatramo kako bi se prekršajne odredbe trebale brisati ili barem odgoditi njihovu primjenu do 1.1.2030.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Prijedlog vezan uz prekršajne odredbe izmijeniti će se u dijelu koji propisuje dostavu ili nepravovremenu dostavu informacije o promjeni podataka koji se upisuju na temelju izjave. Ovim putem naglašavamo kako građani dobrovoljnom izjavom mogu dati podatke o materinskom jeziku, nacionalnosti, vjeri sukladno Nacrtu prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona), a podzakonskim aktom će se detaljnije propisati obuhvat podataka i svrha. Podaci o izvanbračnoj zajednici ili o neformalnom životnom partnerstvu isto tako će se u Središnji registar stanovništva upisivati dobrovoljnom izjavom, no u slučaju nastanka promjene u odnosu na iznesen podatak o izvanbračnoj zajednici ili o neformalnom životnom partnerstvu putem izjave, na isti će se primjenjivati prekršajne odredbe definirane predmetnim prijedlogom Zakona.</p>
81	<p>Ured pučke pravobraniteljice PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 39. Članak 39. propisuje prekršajne kazne za osobe u slučaju nedostave ili nepravovremene dostave informacije o promjeni podataka koji se upisuju na temelju izjave (podatci o izvanbračnoj zajednici ili neformalnom životnom partnerstvu i podatci o vjeri i materinskom jeziku) i to u roku od deset dana. Smatramo da ne bi trebalo kažnjavati građane zbog nedostave ovih osobnih podataka. Riječ je o neprimjerenom kažnjavanju građana/ki i to visokim iznosima te smatramo kako ova cijela odredba treba biti brisana. Ukoliko odredba ne bi bila brisana, ukazujemo da se radi o potpuno novoj obvezi, a za koju dio građana/ki vjerojatno neće znati te neće znati niti da su u prekršaju. S druge strane, nema određenih kazni za javnopravna tijela koja neće imati ažurirane svoje evidencije ili neće omogućiti siguran prijenos podataka u Središnji registar. Također nisu određene kazne za neovlašten pristup Središnjem registru, za neovlašteno korištenje podataka ili bilo kakvu drugu zloupotrebu, što bi trebalo propisati.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Prijedlog vezan uz prekršajne odredbe izmijeniti će se u dijelu koji propisuje dostavu ili nepravovremenu dostavu informacije o promjeni podataka koji se upisuju na temelju izjave. Ovim putem naglašavamo kako građani dobrovoljnom izjavom mogu dati podatke o materinskom jeziku, nacionalnosti, vjeri sukladno Nacrtu prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga zakona), a podzakonskim aktom će se detaljnije propisati obuhvat podataka i svrha. Podaci o izvanbračnoj zajednici ili o neformalnom životnom partnerstvu isto tako će se u Središnji registar stanovništva upisivati dobrovoljnom izjavom, no u slučaju nastanka promjene u odnosu na podatak o izvanbračnoj zajednici ili o neformalnom životnom partnerstvu, na isti će se primjenjivati prekršajne odredbe definirane predmetnim Nacrtom prijedloga zakona..</p>

82	<p>MLADEN SKYPALA PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 39. Znači osoba (stavak a) ili je to (1)?) koja u roku od 10 radnih dana ne prijavi promjenu religije ili materinskog jezika će biti sankcionirana sa 660 do 2.650€?</p>	<p>Prihvaćen Primjedba vezana uz numeraciju je primljena na znanje. Prilikom objave teksta Nacrta prijedloga zakona o Registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedloga Zakona) na portalu e-Savjetovanja tekst se formatirao u abecednu numeraciju, umjesto u bročanu numeraciju. U izvornom obliku verzija (word verzija) koji je također objavljena na portalu e-Savjetovanja je bročana numeracija članaka i stavaka kroz cijeli tekst Nacrta prijedloga zakona. Ovim putem naglašavamo kako građani dobrovoljnom izjavom mogu dati podatke o materinskom jeziku, nacionalnosti, vjeri i bez prekršajnih odredbi, a podzakonskim aktom će se detaljnije propisati obuhvat podataka i svrha. Podaci o izvanbračnoj zajednici ili o neformalnom životnom partnerstvu isto tako će se u Središnji registar stanovništva upisivati dobrovoljnom izjavom, no u slučaju nastanka promjene u odnosu na prethodno upisani podatak o izvanbračnoj zajednici ili o neformalnom životnom partnerstvu, na isti će se primjenjivati prekršajne odredbe definirane predmetnim Nacrtom prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva. Odredba članka će se u tom dijelu izmijeniti i prilagoditi.</p>
83	<p>LOVRO MAKOVEC PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 41. Stavak 4. brisati. Obrazloženje: Zašto bi se inicijalno i jednokratno preuzeli podaci o nacionalnosti prilikom uvođenja Središnjeg registra ako je za taj podatak određeno da se upisuje na temelju izjave? Zar se ne bi i inače mogao preuzimati iz Registra birača odnosno matice rođenih, umjesto na temelju izjave? Ako se promijeni nacionalnost osobe, člankom 15. stavkom 5. propisano je da se ispravak provodi preuzimanjem iz izvora podataka (ne izravnom intervencijom u Središnji registar), tj. osoba će nacionalnost promijeniti i u Registru birača iz kojeg bi se onda preuzeo taj podatak (umjesto na temelju izjave). Naravno da smatram da je nacionalnost potpuno irelevantna za Središnji registar, no nije jasna namjera ove odredbe.</p>	<p>Nije prihvaćen Prilikom uspostave Središnjeg registra stanovništva (dalje; Središnji registar) inicijalno i jednokratno preuzeti podaci o nacionalnosti iz matice rođenih za maloljetne osobe u trenutku preuzimanja podataka, a za punoljetne osobe iz registra birača. Kako se radi o podacima koji se mogu prikupljati izjavama, ovi podaci će se nadalje dopunjavati ili mijenjati na temelju izjave samo za potrebe i radi evidentiranja u Središnjem registru. Naglašavamo kako je podnošenje izjave dobrovoljno te će se upis/promjena podatka o nacionalnosti nakon inicijalnog preuzimanja podataka u Središnji registar moći izvršiti upravo dobrovoljnom izjavom.</p>
84	<p>elen bambić PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 41. Da li će se negdje utvrđivati razlike između Registra birača i Središnjeg registra? Da li ste predvidjeli brisanje iz registra birača ukoliko se ne rasporede po nekome od kućanstva?</p>	<p>Nije prihvaćen Predmet Nacrta prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva (dalje: Nacrt prijedlog Zakona) uređuje sadržaj, način vođenja, preuzimanje, prikupljanje i korištenje podataka te druga bitna pitanja za uspostavu i funkcioniranje Središnjeg registra stanovništva (dalje: Središnji registar). Nacrtom prijedloga zakona ne definira se Registar birača kao ni razlike u odnosu na Registar stanovništva. Naglašavamo kako se uspostavom Središnjeg registra ne brišu ili ukidaju ostali registri, kao ni Registar birača, koji su uspostavljeni sukladno posebnim propisima.</p>

85	<p>Centar za mirovne studije PRIJEDLOG ZAKONA O SREDIŠNJEM REGISTRU STANOVNIŠTVA, Članak 43. Uz Prijedlog Zakona navedeno je sljedeće obrazloženje za skraćeno trajanje javnog savjetovanja: „Nacrt prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva objavljen je na stranicama portala e-savjetovanje, a razdoblje savjetovanja sa zainteresiranom javnošću se skraćuje na 10 dana kako bi se zbog predviđenog stupanja na snagu zakona mogli ostvariti zakonodavni ciljevi koji se, među ostalim, odnose na stvaranje i planiranje ciljanih paketa potpora ranjivima skupinama usmjerujući ih upravo na ciljane adresate, a što će posljedično imati pozitivan učinak na državni proračun.“ S obzirom na to da je stupanje na snagu ovog Zakona predviđeno za 1. siječnja 2025. godine (Čl. 43. Prijedloga Zakona), a njegovi pojedini stavci čak i kasnije, 1. siječnja 2026. i 1. lipnja 2026. godine (Čl. 43. Prijedloga Zakona) smatramo da je neopravdano da se javno savjetovanje zbog toga skraćuje na 10 dana jer je vremenski rok od 9 i pol mjeseci za kvalitetnu pripremu teksta i upućivanje u saborsku proceduru za donošenje Zakona sasvim dovoljan vremenski okvir. S obzirom na veliku količinu podataka za koje je predviđeno da Registar okuplja, što stoji i u Ocjeni stanja koja je dio ovog Prijedloga Zakona, potrebno je ostvariti kvalitetnu i široku javnu raspravu o zaštiti osobnih podataka, kao što je često bio slučaj kad su se slični zakoni donosili u drugi europskim zemljama. Također, ovaj Prijedlog Zakona najavljen je u javnosti samo dva dana prije no što je pušten u javno savjetovanje, što je također ograničilo mogućnost razvoja javne rasprave koji se sad i dodatno ograničava kratkim rokom za podnošenje komentara na Prijedlog Zakona.</p>	<p>Nije prihvaćen Dodatkom Nacionalnom planu oporavka i otpornosti (NPOO), prihvaćenom na sjednici Vlade RH 31. kolovoza 2023. prihvaćena je reformrska mjera uspostave Registra stanovništva, obitelji i kućanstava odnosno sada Središnjeg registra stanovništva (dalje; Središnji registar). U navedenim dokumentu transparentno je iznijeto kako će se uspostava Središnjeg registra odvijat fazno, odnosno kroz nekoliko odvojenih ali povezanih faza. Prema postavljenim rokovima za provedbu Središnjeg registra jasno je da će se već početkom 2024. godine donijeti zakonski okvir koji će omogućiti uspostavu navedenog Registra, a sve temeljem provedene Faze I. projekta. Tijekom 2024. i 2025. godine, u skladu s Fazom II i III projekta doći će do uspostave samo Središnjeg registra te stvaranja digitalne razmjene podatak između javnopravnih tijela kako izvora tako i korisnika Središnjeg registra. Puna funkcionalnost Središnjeg registra predviđa se u 2026. godini uspostavom modula za građane.</p>
----	--	---